

BIULETYN STOWARZYSZENIA ABSOLWENTÓW UMK

Absolwent

Nr 23, TORUŃ, WRZESIEŃ, 2018 r.

W numerze:

- Nasze sukcesy
- Pani Cecylia i astronomia
- Ku uwadze absolwentów
- Dom Kopernika
- Wspomnienia
- Spotkania po 50 latach
- Jesienne powroty 2017
- Członkowie Honorowi SA UMK 2017 i 2018
- Od września do września
- 50 lat po dyplomie

Absolwentki UMK:
Cecylia Iwaniszewska – 1950 r.
i Olga Narbutt – 1998 r.

„Jesienne Powroty” po raz dwudziesty trzeci

Współpracują z nami

FUNDACJA
AMICUS UNIVERSITATIS
NICOLAUS COPERNICI

**GŁOS
UCZELNI**

TO-MI-TO
Koło Podgórz

NICOLAUS COPERNICUS
UNIVERSITY
IN TORUŃ

PTG Oddział w Toruniu
PTZool. Oddział w Toruniu
Art.mal. E. Wiśniewska
Stud. Koło Nauk. Pedagogów

Drodzy Absolwenci UMK!

Witamy na łamach 23. numeru biuletynu „Absolwent”, ukazującego się od października 1995 roku (numer zerowy), czyli od inauguracyjnego Zjazdu Stowarzyszenia Absolwentów UMK. Podstawowym zadaniem biuletynu jest integrowanie rzeszy absolwentów toruńskiego uniwersytetu, promowanie tradycji i osiągnięć UMK oraz tworzenie więzi środowiskowej poszczególnych grup absolwentów, niezależnie od aktualnego miejsca ich zamieszkania w kraju bądź za granicą.

Pismo ukazuje się dzięki finansowemu wsparciu ze strony władz naszej Uczelni oraz – w dużej mierze – społecznemu zaangażowaniu skromnego zespołu redakcyjnego, korzystającego także z materiałów nadesłanych przez samych absolwentów. Nadal apelujemy o taką współpracę i **zależy nam do przekazywania informacji o losach absolwentów naszej Uczelni, o ich drogach życiowych i zawodowych, sukcesach i porażkach, doświadczeniach i przemyśleniach.** Biuletyn jest otwarty dla wszystkich, którzy zechcą podzielić się wspomnieniami z okresu studiów, przekazać wiadomości o sobie bądź o koleżankach i kolegach, z którymi studiowali, o różnych pasjach życiowych czy zamiłowaniach. Oprócz odnotowywania najważniejszych wydarzeń z życia Uczelni, pismo nasze powinno stać się także forum wymiany informacji o nas i dla nas.

Drogie Koleżanki i drodzy Koledzy, wspomniany 23. numer naszego rocznika oznacza, że jesteśmy już z Wami ponad dwadzieścia trzy lata (!). W tym czasie niejednemu z Was urodziły się wnuki i pewnie wielu z nich studiuje na... UMK, a więc w miejscu, gdzie spędziliście najciekawszy

okres w Waszym życiu. Naszym zadaniem jest ukazywanie tej ciągłości, a jednocześnie dokumentowanie i informowanie o zmianach, jakie zachodzą w **naszym Uniwersytecie**, a także o osiągnięciach i losach **naszych Absolwentów**.

Stowarzyszenie Absolwentów UMK istnieje od 3 lipca 1995 roku i ma się nadal dobrze, należy do niego blisko 1000 osób, a zapisy wciąż trwają; działają kluby terenowe w Warszawie, Gdańsku, Olsztynie i Toruniu.

Niezależnie od nas, na Uczelni funkcjonuje także specjalny Program „Absolwent UMK”, prowadzony przez uniwersyteckie Centrum Promocji i Informacji. Z tej formy kontaktów, utrzymywanych głównie drogą elektroniczną, poprzez Internet, ale także poprzez bezpośrednie spotkania czy imprezy, korzystają głównie absolwenci „świeżo upieczeni”. Mamy nadzieję, że współpraca obu tych centrów absolwencyjnych – Stowarzyszenia i Programu – będzie układała się coraz lepiej.

Wszystkim uczestnikom XXIV Zjazdu Stowarzyszenia Absolwentów UMK „Jesienne Powroty 2018 r.” życzymy spędzenia radosnych chwil, wspaniałych przeżyć i owocnych obrad. Mamy nadzieję, że wyjedziecie z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika i pięknego zabytkowego Torunia pełni dobrych wrażeń, z przekonaniem, że za rok znów się spotkamy.

Redakcja

PS. Korzystając z okazji, prosimy o zgłaszanie zmian adresowych i mailowych, które umożliwią nam szybkie i bezkolizyjne dotarcie do Was z najnowszymi informacjami i pomysłami. **Pamiętajcie, to bardzo ważne!**

„Jesienne Powroty 2018”

Zarząd Stowarzyszenia Absolwentów UMK w Toruniu organizuje XXIV Zjazd Absolwentów UMK „Jesienne Powroty 2018” w dniu 8 września 2018 roku (sobota). Niżej przedstawiamy program imprezy:

10.00 – Msza św. w intencji absolwentów w Kościele Akademickim oo. Jezuitów (Toruń, Rynek Staromiejski);

po Mszy św. – złożenie kwiatów pod pomnikiem Mikołaja Kopernika.

Aula UMK, Toruń, ul. Gagarina 11

11.30 – rejestracja uczestników, serwis kawowy.

12.00 –

1. Uroczyste otwarcie XXIV Zjazdu Absolwentów UMK „Jesienne Powroty 2018”. Informacja o Stowarzyszeniu Absolwentów UMK;
 2. Wystąpienie JM Rektora UMK;
 3. Wystąpienia zaproszonych gości;
 4. Wykład okolicznościowy prof. dr. hab. Krzysztofa Mikulskiego pt. „Powrót Torunia do II Rzeczypospolitej”;
 5. Nnadanie godności Członka Honorowego SA UMK Marii Kowalewskiej, absolwentce biologii UMK;
 6. Wręczenie listów gratulacyjnych z okazji 50-lecia ukończenia studiów magisterskich na UMK;
 7. Wystąpienia uczestników Zjazdu;
 8. Walne Zebranie Sprawozdawcze Stowarzyszenia Absolwentów UMK.
- 15.00** – Obiad.
20.00 – Wieczór towarzyski z uroczystą kolacją (przy muzyce tanecznej).

W numerze:

Drodzy Absolwenci UMK!	3
„Jesienne Powroty 2018”	3
Rektor Dembiński wyróżniony	4
Kobiety zmieniają świat.	4
Drugie w Polsce	4
Jubileusz prof. Sudoła	5
Blżej Chin	5
Rubens pod lupą	5
Pani Cecylia i astronomia	6
Wszystko zaczęło się od togi	7
Prof. Janusz Małek nagrodzony	8
Ku uwadze absolwentów UMK	9
Być wiernym Ojczyźnie mej	10
Dom Kopernika	11
Jerzy Kokociński (1942–2018)	12
Alojzy Burnicki (1933–2018)	12
Doskonały i cierpliwy nauczyciel	13
Czesław Nitecki (1939–2018)	14
Mieczysław Wiśniewski (1929–2018)	15
50 lat minęło... jak jeden dzień	16
Zjazd absolwentów toruńskiej ekonomii	18
XXIII Zjazd Absolwentów UMK	
„Jesienne Powroty 2017”	19
Michał Zaleski	20
Od września do września	21
Maria Kowalewska	25
Spotkanie Warmińsko-Mazurskiego Klubu SA UMK w Olsztynie	25
Listy gratulacyjne z okazji 50-lecia uzyskania dyplomu magisterskiego UMK przyznane w roku 2017	26

Absolwent

Biuletyn Stowarzyszenia Absolwentów UMK
w Toruniu

87-100 Toruń, ul. Gagarina 39
tel. 56 611-47-57

e-mail: absolwent@umk.pl
www.umk.pl/absolwenci/sa

Numer przygotowali:

Wojciech Streich (redaktor prowadzący),
Izabela Walczyk, Alina Dauksza-Wiśniewska

Projekt okładki i zdjęcia:
Alina Dauksza-Wiśniewska

Skład:
Dariusz Żulewski

Druk:
Drukarnia „Abedik”, Sp. z o.o.,
85-861 Bydgoszcz, ul. Glinki 84

Rektor Dembiński wyróżniony

Prof. dr hab. Stanisław Dembiński (na zdjęciu z przewodniczącym Rady Miasta Torunia prof. Marcinem Czyżniewskim) – były rektor Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, otrzymał wysokie wyróżnienie przyznane przez Radę Miasta Torunia. Jego wręczenie odbyło się 28 grudnia 2017 r. w trakcie uroczystej sesji z okazji 784. rocznicy lokacji Torunia

Rada Miasta Torunia podjęła uchwałę o przyznaniu prof. dr. hab. Stanisławowi Dembińskiemu Medalu „Za zasługi dla Miasta Torunia na Wstędze”. W tej kadencji Rady to trzeci pracownik UMK, który otrzyma takie wyróżnienie, obok profesorów Ryszarda Sudzińskiego z Wydziału Nauk Historycznych i Wojciecha Polaka z Wydziału Politologii i Studiów Międzynarodowych.

Stanisław Dembiński został wybrany rektorem UMK przez społeczność akademicką w 1981 r. Na jego kadencję przypadły strajki studenckie z listopada i grudnia 1981 r., a przede wszystkim wprowadzenie stanu wojennego, w czasie którego bronił autonomii Uniwersytetu i stał w obronie prześladowanych członków społeczności akademickiej. Władze wojskowe odwołały go po 11 miesiącach sprawowania urzędu.

Profesor Dembiński włączył się w przemiany polityczne w Polsce w 1989 r. W wyborach czerwcowych wszedł do Senatu z listy

„Solidarności”, był przewodniczącym Komisji Spraw Zagranicznych oraz członkiem Delegacji Parlamentarnej do Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy.

(DzPiI)

Fot. Adam Zakrzewski

Kobiety zmieniają świat

Dr hab. Alicja Chruścińska, prof. UMK z Wydziału Fizyki, Astronomii i Informatyki Stosowanej UMK jako jedyna uczona z Polski znalazła się na prestiżowej liście wydawnictwa Elsevier *Women in Physics 2017* – kobiet, których szczególne osiągnięcia z fizyki zmieniają świat.

W zestawieniu uwzględniono 45 badaczek z całego świata, a ich publikacje, uznane za szczególnie znaczące, znalazły się w specjalnym elektronicznym wydaniu „*Virtual Special Issue on Women in Physics 2017*”.

Podstawą wyróżnienia dla dr hab. Alicji Chruścińskiej, prof. UMK, stała się jej praca „On some fundamental features of optically stimulated luminescence measurements”. Publikacja dotyczy zjawiska optycznie stymulowanej luminescencji występującego powszechnie w ciałach krystalicznych niebędących metalami. Wykazuje ona, że efekty termiczne obserwowane wcześniej w eksperymentach i wyjaśniane

za pomocą złożonych modeli zjawiska, są wynikiem udziału w procesie stymulacji drgań sieci krystalicznej i można je obserwować także dla podstawowego modelu optycznie stymulowanej luminescencji. Konsekwencją wprowadzenia do opisu zjawiska udziału drgań sieci krystalicznej było opracowanie nowych metod pomiaru, z których jedną w pracy przedstawiono szczegółowo.

Optycznie stymulowana luminescencja jest szeroko wykorzystywana w dozymetrii do pomiaru dawki pochłoniętej przez osoby narażone na promieniowanie jądrowe w pracy lub w środowisku naturalnym, do obrazowania w diagnostyce medycznej (płytki PSP) oraz do określania wieku obiektów archeologicznych i geologicznych (datowanie OSL).

Dr hab. Alicja Chruścińska, prof. UMK – ukończyła fizykę na UMK w 1987 r. Stopień doktora uzyskała w 1994 r., a doktora

habilitowanego w 2011 r. Od 2015 r. kierowała Zakładem Fizyki Półprzewodników i Fizyki Węgla, a obecnie kieruje Zakładem Fizyki Stosowanej Instytutu Fizyki UMK.

(DzPiI)

Fot. Andrzej Romański

Drugie w Polsce

Liceum Akademickie UMK zajęło 2. miejsce w Ogólnopolskim Rankingu Liceów i Techników przygotowanym już po raz dwudziesty przez Fundację Edukacyjną „Perspektywy”. Od wielu lat szkoła UMK należy do najlepszych liceów w Polsce.

Licea ogólnokształcące zostały ocenione za pomocą trzech kryteriów: sukcesy szkoły w olimpiadach, wyniki matury z przedmiotów obowiązkowych oraz wyniki matury z przedmiotów dodatkowych. Podobnie jak w ubiegłym roku najwyższą oceniono

XIII Liceum Ogólnokształcące w Szczecinie. Toruńskie Liceum Akademickie zajęło 2. miejsce, tracąc do lidera jedynie 2,19 pkt. Ta pozycja to awans o jedno miejsce w stosunku do ubiegłego roku. Podium zamyka XIV LO im. Stanisława Staszica w Warszawie.

Liceum Akademickie zajęło także drugie miejsce w Rankingu Szkół Olimpijskich uwzględniającym wyniki 52 ogólnopolskich olimpiad, które zwały z egzaminu maturalnego, egzaminu zawodowego lub były finansowane przez Ministerstwo Edukacji Narodowej w roku szkolnym 2016/2017. Tu także zwyciężyła szczecińska „trzynastka”, a na trzecim miejscu znalazło się III LO im. Marynarki Wojennej w Gdyni.

(DzPiI)

Jubileusz prof. Sudoła

Jubileusz 90-lecia urodzin prof. dr. hab. Stanisława Sudoła, doktora honoris causa UMK, był celebrowany podczas nadzwyczajnego posiedzenia Rady Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania 10 stycznia 2018 r. W uroczystości wziął udział rektor UMK prof. Andrzej Tretyn.

Prof. Stanisław Sudoł jest ekonomistą, współtwórcą Wydziału Nauk Ekonomicznych UMK (przekształconego w Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania w 1993 r.) i jego dziekanem w latach 1976–80. Urodził się w 1928 r., dyplom magistra ekonomii uzyskał w 1954 r. w Szkole Głównej Planowania i Statystyki w Warszawie, tytuł doktora habilitowanego w 1970 r. Od 1990 r. jest profesorem zwyczajnym. Pracę na UMK prof. Sudoł rozpoczął w 1970 r., w latach 1982–84 reprezentował Uczelnię w Radzie Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego, przez 23 lata był członkiem Senatu UMK (1975–98).

W pracy naukowej zajmował się problemami ekonomiki, organizacji i zarządzania w odniesieniu do przemysłu i przedsiębiorstw przemysłowych. Wypromował 11 doktorów. Opracował kilka cennych podręczników akademickich dla przedmiotu ekonomika i organizacja przedsiębiorstwa przemysłowego. W 1999 r. wydał pracę „Przedsiębiorstwo. Podstawy nauki o przedsiębiorstwie.

Teoria i praktyka zarządzania”, uważaną za najpełniejsze opracowanie teoretyczne dotyczące przedsiębiorstw, jakie powstało dotychczas w Polsce.

Prof. Stanisław Sudoł jest członkiem i działaczem szeregu organizacji i stowarzyszeń naukowych, m.in. Komitetu Nauk Organizacji i Zarządzania PAN, Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego, Towarzystwa Naukowego w Toruniu. W 2002 roku Profesor otrzymał tytuł doktora honoris causa UMK. (DzPiI)

Fot. Andrzej Romański

Bliżej Chin

Rozszerzenie współpracy między Uniwersytetem Mikołaja Kopernika a chińskimi uczelniami oraz podpisanie umowy z Beijing International Studies University w sprawie wymiany studentów to cele wizyty, jaką odbyła w Chinach w połowie marca br. delegacja z naszej Uczelni.

Podczas wyjazdu do Chin delegacja z UMK wzięła udział w spotkaniu z ambasadorem Polski w Chinach Wojciechem Zajączkowskim oraz przedstawicielami partnerskich uniwersytetów z Pekinu i Tianjinu. Było to pierwsze w historii naszego Uniwersytetu spotkanie w placówce dyplomatycznej RP – przygotowane z inicjatywy rektora UMK prof. dr. hab. Andrzeja Tretyna – a jego temat stanowiło podsumowanie kilkudniowej promocji nowych kierunków studiów, kursów i letnich obozów organizowanych przez wydziały UMK.

Podczas wizyty odbyły się również spotkania z przedstawicielami uczelni z prowincji Zhejiang, którzy w listopadzie 2017 r. gościli na UMK podczas Polsko-Chińskiego Seminarium Edukacyjnego. Tematem rozmów była kontynuacja i rozwój dotychczasowej współpracy.

Zgodnie z programem, prof. dr. hab. Wojciech Wysota, prorektor UMK ds. współpracy z zagranicą i otoczeniem gospodarczym, podpisał umowę z Beijing International Studies University, dotyczącą pobytu studentów studiów polonistycznych z BISU na UMK.

W skład delegacji, pod przewodnictwem prorektora prof. dr. hab. Wojciecha Wysoty, weszli przedstawiciele Wydziałów Chemii, Filologicznego, Nauk Ekonomicznych i Zarządzania, Nauk o Ziemi oraz Działu Współpracy Międzynarodowej UMK.

Aktualnie na UMK pełny cykl studiów odbywa 24 studentów z Chin (studia polonistyczne, Management, English Studies), a 18 kształci się na organizowanych przez nasz Uniwersytet kursach języka angielskiego.

UMK ma obecnie podpisanych 10 umów bilateralnych z partnerami z Chin.

(DzPiI, ws)

Fot. nadesłana

Rubens pod lupą

Prof. dr. hab. Piotr Targowski z Instytutu Fizyki i dr Magdalena Iwanicka z Instytutu Zabytkoznawstwa i Konserwatorstwa UMK prowadzą badania monumentalnych malowideł Petera Paula Rubensa na sklepieniu Whitehall Banqueting House w Londynie.

Toruńscy naukowcy przebywali w Londynie od 12 do 16 marca 2018 r. na zaproszenie Historic Royal Palaces. Za pomocą techniki tomografii optycznej OCT analizowali strukturę i stan zachowania wielokrotnie restaurowanych obrazów.

Jest to fragment multidyscyplinarnej kampanii, prowadzonej w ramach oferty MOLAB (mobilnego laboratorium) międzynarodowego projektu badawczego IPERION CH (realizowanego w programie Horyzont 2020). Koordynatorem badań ze strony Historic Royal Palaces jest dr Constantina Vlachou-Mogire.

Warto nadmienić, że technologia badania obiektów zabytkowych metodą OCT została opracowana na UMK dzięki ścisłej współpracy pomiędzy fizykami z grupy prof. Piotra Targowskiego i konserwatorami zabytków z zespołu prof. Bogumiły Rouby z Wydziału Sztuk Pięknych UMK.

(DzPiI, ws)

Pani Cecylia i astronomia

Mikołaj Kopernik, astronom wszech czasów, który nie był kobietą, jak proponował w swej kultowej wersji rzeczywistości Juliusz Machulski w „Seksmisji”, stał się patronem toruńskiego uniwersytetu i wielu innych instytucji. Astronomia na trwałe wpisała się do historii naszego miasta. Ale, czy pamiętamy, że pierwszym absolwentem astronomii w historii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu była kobieta Cecylia Maria Łubieńska-Iwaniszewska?

Początki astronomii toruńskiego uniwersytetu łączymy zwykle z takimi luminarzami polskiej nauki, jak profesorowie Władysław Dziewulski czy Wilhelmina Iwanowska. A przecież cztery pokolenia rodziny Cecylii Iwaniszewskiej ukończyły toruńską Alma Mater – mama Zofia Łubieńska – filologię angielską, siostra Maria Brykczyńska – filologię romańską, jej mąż Henryk i ona sama – astronomię, jej młodszy syn Jan – fizykę, a wnuk Wojciech i jego żona – informatykę i matematykę.

Dr Cecylia Iwaniszewska jest bardzo skromną i pracowitą osobą, członkinią i aktywną działaczką wielu towarzystw naukowych i organizacji społecznych, m.in. Polskiego Towarzystwa Astronomicznego, Towarzystwa Miłośników Torunia (ToMiTo), Klubu Inteligencji Katolickiej w Toruniu, Stowarzyszenia Absolwentów UMK w Toruniu, toruńskiego oddziału Towarzystwa Miłośników Astronomii (PTMA). Żona astronoma, Henryka Iwaniszewskiego, ma dwóch synów (archeologa i fizyka) i wnuki; najstarszy, Maciek, dla babci przygotował do druku Jej wspomnienia i zaprojektował okładkę książki pt. „Wspomnienia o moim uniwersytecie” (Toruń, 2014), wydanej w wydawnictwie Towarzystwa Miłośników Torunia. Na okładce trafnie zamieścił witraż nad wejściem do budynku Obserwatorium Astronomicznego w Piwnicach, gdyż astronomia zdominowała życie babci od studiów, aż do tej chwili.

W styczniu tego roku na promocji wydawnictw ToMiTo pani Cecylia prezentowała kolejny raz swoje wspomnienia, a już na zebraniu PTMA pilnowała terminowej wpłaty składek – jej energia do działania jest nie z tego świata, a przecież w tym roku 28 listopada kończy 90 lat!

Zanim powstały ww. wspomnienia, była popularna książeczka o Obserwatorium Astronomicznym w podtoruńskich Piwnicach. A warto przypomnieć, że do tego „przybytku nauki”, faktycznie majątku uniwersyteckiego, dojazd u jego zarania był trudny. Od ciężarówki Pana Lewandowskiego, po regularne połączenie kolejowe czy autobusowe – co dwie godziny połączenie z Torunia do Lulkowa. Od zabudowań dworskich i folwarcznych, gdzie był warzywnik, sad i las (bliskość rezerwatu dębów), przejście przez kładkę nad strumykiem Rzeka Eridanus (nazwa od gwiazdozbioru na niebie południowym), przez polanę Mare Serenitatis (od księżycowego Morza Spokoju), polną drogę... do budynków współczesnych – taki „drobny” spacer przez całe lata.

O teleskopie w Piwnicach wiedzą wszyscy lub prawie wszyscy. A o pierwszej śnieżnej zimie pani Cecylii w Piwnicach? Tak ją wspominała: „O szarym świecie spieszyłam przez las na pociąg odchodzący ze stacji Olek („szumna nazwa”, a nie było tam budynków czy kas – za schronienie służył stary wagon kolejowy, ustawiony przy torze – red.), ok. godz. 7.00 weszłam właśnie na leśną polanę, a tu w odległości paru kroków... stoi dzik! Popatrzyliśmy na siebie, ale najwyraźniej dzik nie był zainteresowany wykładem z metod matematycznych w fizyce prof. [Leona] Jeśmanowicza i zawrócił do lasu, a ja zdążyłam na pociąg i na wykład. Widocznie dziki z lat czterdziestych nie zamierzały się kształcić w naukach ścisłych, za to pokolenie następne (jak długo żyje dzik?), z lat osiemdziesiątych, próbowało zapoznać się z astronomią, systematycznie przeorując nam park w obserwatorium, niszcząc drzewka i krzewy”.

Dr Cecylia Iwaniszewska podczas promocji książki „460 lat Podgórze” i innych wydawnictw ToMiTo, Toruń, 23.01.2018 r.

Fot. Tomasz Dorawa

Taka bliskość przyrody i umiłowanie zdobywania wiedzy, mimo trudów docierania do niej, spowodowały, że m.in. Nasza Toruńska Cecylia jest autorką około 50 prac naukowych z dziedziny astrofizyki i astronomii gwiazdowej w języku angielskim, zamieszczanych w zagranicznych czasopismach naukowych oraz niemal 200 artykułów naukowych i popularnonaukowych czy sprawozdań, w językach polskim, angielskim, francuskim, hiszpańskim i czeskim. Niektóre z jej prac dotyczą również dydaktyki. Całe swoje życie zawodowe i naukowe związała z Toruniem i uniwersytetem, którego patronem jest Mikołaj Kopernik. Popularyzacji jego osoby i nauki poświęciła mnóstwo czasu – szczególnie w [Międzynarodowym] Roku Kopernikowskim (1973 – red.).

Przez wiele lat prowadziła zajęcia dydaktyczne m.in. dla studentów: astronomii, fizyki, biologii, geografii, archeologii. A w latach 1980–1984 pełniła funkcję zastępcy dyrektora Instytutu Astronomii UMK.

Do wiedzy na jej drodze stanął nie tylko dzik: w okresie represji czasów stalinowskich, od grudnia 1950 r. do sierpnia 1951 r., z powodów politycznych była zwolniona z pracy w UMK. Wówczas dorywczo m. in. wykonywała korekty tekstów naukowych. A od kiedy otrzymała pracę – etat na toruńskiej uczelni – oznaczało to dla jej siostry Marii, że ona etatu nie otrzyma (pracowała wówczas w Bibliotece Uniwersyteckiej – zdała bardzo prestiżowy egzamin bibliotekarski na zasadach przedwojennych). Dwie Łubieńskie w jednej uczelni to byłoby za wiele, jak na tamte czasy.

No i jeszcze jeden „szczegół” – Cecylia Iwaniszewska pochodzi z „tych” Łubieńskich, jej ojciec Marian Henryk hrabia Łubieński i matka Zofia Slaska wywodzili się z zasłużonych rodzin ziemiańskich o bogatych tradycjach patriotycznych – a to wówczas nie było atutem.

Wielkie zdolności i tytaniczna praca pozwoliły, aby w 1959 r. obroniła doktorat i wyładała na UMK, aż do przejścia na emeryturę w 1989 roku. Ale o tym, to wiedzą wszyscy – no może prawie wszyscy torunianie. A jeśli nie, jest to temat na inną opowieść o pasjonującej historii toruńskiej astronomii.

Katarzyna Tomkowiak, Wojciech Streich

Wszystko zaczęło się od togi...

Na „Jesiennych Powrotach” Stowarzyszenia Absolwentów UMK osoby, które ukończyły studia 50 lat temu, muszą się przebrać w czarne togi i birety, aby w tym uroczystym stroju odebrać w Auli UMK listy gratulacyjne z rąk Prezesa Stowarzyszenia i Rektora UMK. Zwykle potem absolwenci z każdego kierunku studiów ustawiają się na stopniach do wspólnej fotografii; w centrum stają Prezes i Rektor w gronostajowej todze i tak powstaje pamiątka dla rodziny. Te zwykłe czarne togi służą doktorantom UMK przy promocji doktorskiej, odbywającej się co roku w Święto Uczelni 19 lutego. Togi są cienkie, nie zabierają wiele miejsca w magazynach uczelnianych, natomiast togi profesorskie są grubsze, uszyte z sukna z kolorową pelerynką, inną dla każdego wydziału.

Otóż tak się złożyło, że przez 35 lat pracowałam w pokoju, mając „za plecami” przedwojenną togę z Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie. Była z czarnego sukna z aksamitną ciemnoczerwoną pelerynką, szamerowaną ciemnozielonym sznurem (kolor Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego USB), zaś biret był z czarnego aksamitu. To była przywieziona z Wilna toga dziekana wspomnianego Wydziału, którym w latach 1921/1922 był Władysław Dziewulski, profesor astronomii w Wilnie, a potem na UMK w Toruniu. Tylko jeden raz miał Profesor okazję włożyć tę togę na UMK w Toruniu; było to w 1959 r. na promocji doktora h.c. prof. Bertila Lindblada, astronoma ze Sztokholmu.

Po śmierci prof. Władysława Dziewulskiego, w lutym 1962 r., rodzina przekazała Instytutowi Astronomii UMK togę wraz z różnymi materiałami naukowymi, papierami, teczkami. Instytut mieścił się wówczas w gmachu przy ulicy Sienkiewicza 30/32, a rodzina Dziewulskich mieszkała w bocznym skrzydle od ulicy Bema. Potężna oszklona szafa z togą (za szkłem) i wszystkimi papierami, opatrzona napisem „Archiwum prof. Władysława Dziewulskiego”, stała prowizorycznie za moim biurkiem, a 13 lat później powędrowała wraz z moim biurkiem do następnej siedziby Instytutu. Był to budynek przy ulicy Chopina 12/18, gdzie mieściło się również Archiwum UMK. Szybko nawiązały się przyjazne stosunki, zachodziłam tam po sąsiedzku, poznałam m.in. panie z Archiwum UMK: kierownik dr Henrykę Duczkowską-Moraczewską, Renatę Karpiesiuk i ich współpracowniczki. Panie ubolewały, że nie mają dosyć miejsca, aby przejąć zabytkową togę.

Lata mijały, byłam już na emeryturze, ale ciągle jeszcze miałam zajęcia dla biologów. Kolejne pokolenia studentów przychodziły na egzaminy ustne i siadały naprzeciw biurka, przyglądając się wileńskiej todze. Aż wreszcie archiwum przeniosło się do nowego lokalu w budynku Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania UMK; było osobne wejście i piękny ogródek, były podziemne magazyny i ładne pokoje na pracownię. Wtedy mogłam wreszcie przekazać wileńską togę prof. Dziewulskiego, która została umieszczona w specjalnej oszklonej szafce. Znalazłam właśnie dokument opatrzony pieczęcią Archiwum UMK: *Archiwum uniwersyteckie przyjmuje do zbiorów muzealnych UMK togę wraz z biretem prof. Władysława Dziewulskiego z USB w Wilnie z szafy archiwalnej znajdującej się pod opieką dr Cecylii Iwaniszewskiej. Wpisano do księgi inwentarzowej pod nr 19. Przyjmujący: Henryka Moraczewska, przekazujący: Cecylia Iwaniszewska. Toruń, dnia 16 lipca 1997 roku.*

W 1997 r. przekazałam również do Archiwum UMK wszystkie materiały archiwalne, teczki i papiery ze spuścizny prof. Władysława Dziewulskiego. Mam list córki profesora, doc. Anieli Łosiowej, z dnia 15 marca 1997 r. z podziękowaniem za opiekę nad zbiorami i aprobatą dla przekazania ich do archiwum UMK. Po jakimś czasie dostałam z Archiwum obszerny opis, jak ww. spuścizna została sklasyfikowana i uporządkowana. Taki był początek moich bliskich kontaktów z Archiwum Uniwersyteckim.

Prof. Władysław Dziewulski podczas nadania tytułu doktora honoris causa prof. Bertilowi Lindbladowi ze Szwecji, Toruń 10.06.1959 r. (pierwszy z lewej: prof. Witold Zacharewicz, chemik, dziekan Wydziału Matematyki, Fizyki i Chemii)
Fot. nadesłana

Rozpoczęłam wtedy oddawanie moich własnych materiałów do Archiwum. Trzeba było działać planowo i szybko, bo astronomowie właśnie opuszczali budynek przy ulicy Chopina, od 1998 r. Pozostawali tam sami matematycy, przystępowano do remontu i wielkiej rozbudowy całego gmachu. Na początek przekazałam archiwalia związane z dydaktyką i organizacją pracy w dawnym Instytucie, z wydawnictwami naukowymi itp. Pani Renata Karpiesiuk podzieliła cały ten zbiór na 17 teczek tematycznych, tworzących początek mojej spuścizny, której została nadana sygnatura. W następnych latach, zwykle pod koniec roku akademickiego, przynosiłam dalsze materiały, najczęściej dotyczące jednego typu aktywności, np. Działalność w Towarzystwie Naukowym w Toruniu, materiały biograficzne dotyczące Wandy Szuman itp.

A tymczasem Archiwum znowu zmieniło siedzibę; kolejną, chyba piątą, lokalizację stanowił parter Domu Studenckiego nr 1 przy ulicy Mickiewicza 2/4, a więc pierwszy budynek, jaki Uniwersytet otrzymał jesienią 1945 r. Na magazyn akt przeznaczona została dawna wielka sala jadalna najstarszej stołówki akademickiej, zainstalowano tam metalowe przesuwane regały. Gdy pierwszy raz oglądałam nową siedzibę archiwum, to zastałam między regałami... prof. Andrzeja Tomczaka, przeglądającego swoje własne notatki z teczki będącej jego spuścizną. Dla mnie był to widok niepokojący, ale stojąca obok pracowniczka archiwum zapewniła mnie, że cały czas czuwa nad bezpieczeństwem Pana Profesora, że żadnych osób poza personelem nie dopuszcza się do regałów, ale dla seniora toruńskich archiwistów zrobiono wyjątek.

Pana prof. Andrzeja Tomczaka poznałam jeszcze w czasach przedkopernikowskich, tj. przed 1973 r., czyli rocznicą 500-lecia urodzin Mikołaja Kopernika, gdy trwały przygotowania do druku wydawnictw popularnonaukowych Towarzystwa Naukowego w Toruniu. Konsultowałam się wtedy z doc. Tomczakiem, gdyż przygotowywałam książkę o astronomii Kopernika i bardzo pomocne były uwagi humanisty, historyka, a nie astronoma. Pasją Andrzeja Tomczaka były góry, górskie wędrówki, stąd też spoty-

kaliśmy się wielokrotnie w latach siedemdziesiątych na górskich szlakach, gdy mój mąż organizował obozy wędrowne. Profesor należał też do grupy miłośników gór, którzy w 1975 r. założyli Klub Górski PTTK „Karpaty”. Pierwszym prezesem tego klubu był mój mąż. Gdy przeszłam na emeryturę, spotykałam prof. Andrzeja Tomczaka na różnych naukowych spotkaniach, konferencjach, inauguracjach roku akademickiego. Niekiedy wracaliśmy razem, czasem pieszo, czasem tramwajem, bo mieszkam niedaleko ulicy Kraszewskiego, gdzie mieszkał Profesor.

Niejednokrotnie spotykaliśmy się także w Archiwum Uniwersyteckim, które w 2008 r., już w nowej siedzibie przy ulicy Mickiewicza, obchodziło swoje 60-lecie. Dostałam zaproszenie, byłam na sesji z udziałem gości z całej Polski, na wystawie zorganizowanej w małej salce jadalnej dawnej stołówki; ukazało się też wydawnictwo. A w następnym roku Archiwum było współorganizatorem sesji w 20. rocznicę śmierci toruńskiego matematyka prof. Leona Jeśmanowicza, jednego z moich pierwszych profesorów. W nowej części budynku Wydziału Matematyki i Informatyki UMK, w przestronnym hallu z górnym oświetleniem, Archiwum przygotowało wystawę: były gabloty, ciekawie skomponowane dzieje życia prof. Jeśmanowicza, fotografie na dużych planszach, był katalog wystawy i była także książka ze wspomnieniami uczniów.

Zdarza się teraz, że potrzebne mi są jakieś materiały lub wiadomości z mojej spuścizny, czyjeś nazwisko, jakaś data, a najczęściej fotografia, która upamiętnia dane wydarzenie. Wtedy zgłaszam się do Archiwum, składam zapotrzebowanie na wybraną teczkę, a potem siedzę w czytelnicy archiwum pod czujnym okiem dyżur-

nej pracowniczki i przeglądam np. moje notatki z seminarium z 1987 r. Zbiory Archiwum są obecnie zdigitalizowane, o czym przekonałam się w ubiegłym roku, gdy członkowie Koła Naukowego Studentów Astronomii prosili o dawne zdjęcia z Obserwatorium. Otrzymane materiały mogli od razu pokazywać na ekranie w czasie mojej pogadanki.

Lata biegną, z czasem pani dr Henryka Duczkowska-Moraczewska przeszła na emeryturę, kolejne materiały przekazywałam pani Renacie Karpiesiuk, potem ona też zakończyła pracę. Pięć lat temu, w lipcu 2013 r., kolejną teczkę dokumentów odebrała ode mnie pani dr hab. Anna Supruniuk, nowy kierownik Archiwum Uniwersyteckiego. Znowu zanoszę tam kolejne materiały pod koniec roku akademickiego (byłam tam w czerwcu br.). Przekazując teczkę ze wspomnieniami o dawnych pracownikach, dowiedziałam się, że to już znowu minęło 10 lat, że Archiwum będzie obchodzić 70-lecie istnienia.

Cóż trzeba życzyć na takie dostojne urodziny? Dużo cierpliwości i zapału pracownikom placówki, aby jeszcze długie lata gromadzili i zachowywali pamięć o ludziach i wydarzeniach, na papierze lub bardziej nowocześnie, w wersji elektronicznej. Bo pamięć o tych, co budowali kiedyś naszą uczelnię, będzie nam zawsze potrzebna.

A na zakończenie muszę wrócić do togi. W 2004 r. powstało w budynku Collegium Maximum, na placu Rapackiego, Muzeum Uniwersyteckie i toga wileńska została tam umieszczona obok togi pierwszego rektora UMK prof. Ludwika Kolankowskiego.

Cecylia Iwaniszewska

Prof. Janusz Małek nagrodzony

Profesor dr hab. Janusz Małek, honorowy członek Stowarzyszenia Absolwentów UMK, został laureatem Nagrody im. Biskupa Ignacego Krasickiego.

22 maja br. w salach kopernikowskich Zamku Kapituły Warmińskiej w Olsztynie odbyła się uroczystość wręczenia dorocznej nagrody im. Biskupa Krasickiego. Prof. dr hab. Janusz Małek uhonorowany został XXX Medalem Nagrody za całokształt dorobku naukowego, ze szczególnym uwzględnieniem dziejów Prus i Skandynawii.

Urodzony 24 maja 1937 roku w Działdowie, syn „Króla Mazurów” – Karola Małka, ukończył szkołę podstawową w Pasymiu, Liceum Pedagogiczne w Mrągowie a studia historyczne na UMK w Toruniu. Z Uniwersytetem Mikołaja Kopernika w Toruniu jest związany od 1961 roku. Wypromował 12 doktorów i 191 magistrów. Był dziekanem Wydziału Nauk Historycznych (1993–1999) i prorektorem UMK (1999–2002). Jest autorem wielu prac naukowych i prac badawczych.

Profesor Janusz Małek jest członkiem korespondentem Polskiej Akademii Umiejętności oraz wielu zagranicznych towarzystw naukowych, a także członkiem honorowym Towarzystwa Naukowego w Toruniu, honorowym członkiem Stowarzyszenia Absolwentów UMK oraz Honorowym Obywatel Miasta Działdowa. 17 września 2009 roku Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie nadał mu tytuł doktora honoris causa tej uczelni. Był wielokrotnie odznaczony, m.in. Złotym Krzyżem Zasługi, Krzyżem Kawalerskim OOP, Medalem Edukacji Narodowej, Medalem Rodła i Medalem im. Kurta Obizta.

Laureat odebrał Medal Nagrody z rąk przewodniczącego Kapituły Krzysztofa Stachowskiego. Piękną laudację wygłosił zaś Wiktor Leyk. Gratulacje w imieniu Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego przekazali przewodniczący Sejmiku Jan Bobek i Miron Sycz, w imieniu Wojewody jego doradca Bożena

Fot. Alina Dauksza-Wiśniewska

Ulewicz, a w imieniu Samorządu Olsztyna – prezydent miasta Piotr Grzymowicz.

W imieniu Stowarzyszenia Absolwentów UMK gratulacje, życzenia i kwiaty przekazała Teresa Bronowska, członek Zarządu Głównego Stowarzyszenia Absolwentów UMK.

Profesor Janusz Małek wyrażnie wzruszony, dziękując za uhonorowanie, wspominał Mazurów, ich trudne drogi i wybory po 1945 roku.

Na zakończenie uroczystości Laureat oraz licznie zgromadzona publiczność obejrzała występ Zespołu Pieśni i Tańca Warmia.

Teresa B. Bronowska

Ku uwadze absolwentów UMK

Komunikacja między ludźmi i ich opowieści istnieją od dawna, i niemal od chwili, w której prehistoryczny praczlówek zaczął wydawać ostrzegawcze i informujące dźwięki, poprzedzające jego pierwszą mowę. Tamtych opowieści byśmy w ogóle nie zrozumieli, ale dzięki nim, my – ludzie współcześni – mówimy, komunikujemy się i opowiadamy sobie i następnym pokoleniom treść i historię naszego myślenia i działania.

„Może byś coś napisał” zwróciła się do mnie pani mgr Izabela Walczyk, nasz sekretarz w Stowarzyszeniu Absolwentów UMK, „masz lekkie pióro”. Od dawna nie jest to już gęse pióro, więc, czy takie lekkie? Czy panujący od wielu lat długopis jest lub bywa lekki? Owa „lekkość” nie jest pochodną wagi instrumentu do pisania. By pisać, trzeba podumać. Ale o czym tu dumać? Na toruńskim bruku Rynku Starego Miasta, gdy nie podano mi o czym, na jaki temat, do kogo i co mam napisać? Nie mówiąc już o tym – jak pisać. To ostatnie byłoby pewnie odpowiedzialnością owego „lekkiego pióra”. Może i to „jak” jest po części najłatwiejsze, bo to zawsze i w pierwszej chwili wyłowi krytyczny recenzent. I gdy tenże, ze swą krytyczną oceną, podzieli się z autorem opowieści, tekstu, pracy pisemnej lub referatu, ów zyska też wskazówkę – na teraz i na przyszłość – jak jeszcze lepiej prowadzić opowieść lub po prostu mądrzej i trafniej (może też „lżej”) pisać. O ile krytyka jest wnikliwie mądra, odkrywca dla autora i wyznaczająca ewentualność innych, właściwszych dróg... jest zawsze cenna!

To, co powyżej napisałem, jest wstępnym pokłosiem tego jednego zdania pani Izabeli. Ale co dalej? W krótkiej rozmowie telefonicznej z panią Sekretarz odczytałem intencję, tematyczne rozwinięcie tamtej wypowiedzi, też zwięzłe. Ale, czy rację mieli nasi starzy Polacy głoszący „mądrzej głowie dość dwie słowie”? Zobaczymy w tym, co znajduje się poniżej. Oto kilka słów ze strony SA UMK do Państwa Absolwentów naszej Uczelni, a może nawet ku pokrzepieniu ich serc!

Czy wychowanek jakiegokolwiek uczelni, w tym absolwent UMK, jest ważny i dla kogo takim jest? Oczywiście, że jest! Ważność osoby, która zostaje absolwentem, nie kończy się z chwilą opuszczenia swej Uczelni z dyplomem magistra w ręku. Z tą chwilą bowiem rozpoczął się czas wykazania swojej wartości pracowniczej w działaniu, społecznej przydatności, a także swojej nieodzowności w miejscu i na stanowisku, na którym podjął pracę po studiach. Ten czas jest dla każdego z absolwentów już

mniej czasem brania, jak podczas studiów, a czasem służby i dawania od siebie innym. Tak więc wartość każdego z osobna absolwenta UMK nie została zamknięta z chwilą ukończenia studiów. Ona się wtedy dopiero otwiera i nasycza. Wykazywanie i obrona swej wartości rozpoczynają się dla i u każdego, po części wykreowanego wysiłkiem własnym, ale i swojej uczelni, osobistą starannością i własnymi kompetencjami w każdym miejscu pracy i działalności. Nasi absolwenci w różnych miejscach kraju i poza nim, w różnych zawodach, na różnych stanowiskach i we współpracy z wieloma osobami, z czasem z całą rzeszą ludzką, wykazują swą przydatność pracowniczą, zawodową, twórczą, społeczną, gospodarczą – każdą. Przy okazji dobrze świadcząc o sobie, ale również o swoim toruńskim i macierzystym Uniwersytecie Mikołaja Kopernika!

Tę ogólną ważność absolwentów UMK nie jest w stanie przerwać nawet – dla każdego z nas naturą rzeczy przewidziane – indywidualne odejście w zaświaty. Po takim fakcie możemy oddziaływać nadal. Bowiem dalej wzorce postępowania i pracy oraz postaw, szczególnie w trudnych sytuacjach, dawnych absolwentów są tak samo ważne, jak w czasie ich pozytywnej aktywności. Absolwent tylko po części jest jednostką odrębną i indywidualną; on jest zawsze, i może być zawsze, istotną częścią wielopokoleniowej zbiorowości absolwentów. I w tej mierze każdy z nich pozostaje zawsze trwałą wartością wielotysięcznej grupy – świadomych obywateli swoich miejsc, regionów i kraju, którą stanowią absolwenci UMK. Każdy z nich odgrywa bądź odgrywał rolę zwierciadła i ambasadora swojej uczelni, tam gdzie pracuje lub tam gdzie żył i działał. Na zawsze pozostajemy częścią wielkiej zbiorowości absolwentów, których choć ubywa, to równocześnie wciąż przybywa. W ten sposób wolno traktować nas, jako niezniszczalną i wiecznotrwałą zbiorowość w dziejach Uniwersytetu Mikołaja Kopernika.

Chcemy przez to wskazać na potrzebę i kultywację stałego poczucia łączności między istniejącym – w każdym czasie – naszym Uniwersytem Mikołaja Kopernika a jego absolwentami, od tych najstarszych do tych najmłodszych roczników. W takim znaczeniu i w takim duchu działa na/przy naszym Uniwersytecie Stowarzyszenie Absolwentów UMK, społeczna proakademicka organizacja pożytku publicznego. Nasze Stowarzyszenie usilnie zabiega o stałą więź absolwentów ze swą Uczelnią; ale również i władz rektorskich, i władz wydziałowych z absolwentami UMK. Nie

Fot. Alina Dauksza-Wiśniewska

ma przecież żadnego uniwersytetu bez jego absolwentów, tak jak i nie byłoby, i jak nie ma naszych absolwentów bez macierzystego UMK.

Nasz Uniwersytet i jego absolwenci są w rzeczywistym i w praktycznym sensie rozciągniętym w czasie ciągiem jedności celów i działań: ważnych, dalekosiężnych i perspektywnie rozwojowych. Nasze Stowarzyszenie często zwraca się do absolwentów, członków Stowarzyszenia i osób pozostających poza tą organizacją z informacjami o aktualnych planach działań, tematyce projektów i realizowanych przedsięwzięciach. Przykładowo, w tym roku dr Dorota Grabowska-Pieńkosz (nasz skarbnik) uzyskała możliwość realizacji dwóch autorskich projektów, przeznaczonych dla absolwentów UMK: „Senior na rynku usług prawnych i finansowych; możliwości i zagrożenia” (realizacja maj-czerwiec br.) dla 40 osób oraz drugi „Poznaj komputerowy świat! Zajęcia informatyczne dla Seniorów” (realizacja wrzesień-listopad br.) dla 16 osób, w dwóch grupach. W naszych listach do absolwentów, w miarę możliwości, przekazujemy posiadane numery „Głosu Uczelni”, „Absolwenta”, studenckiego pisma „Uni Wers” i „Wspomnień Absolwentów”. Chociaż czasem są to numery z ubiegłych miesięcy, to nie data ich wydania lecz zawartość treści artykułów i informacji mówi o ich wartości. I to te wartości są, w naszym zamiarze i działaniu, sposobem łączności Uczelni i Stowarzyszenia z Absolwentami UMK. Jest to być może mały, ale dla nas wdzięczny, epizod naszej

działalności; poza programami kształcącymi i koleżeńskimi, na przykład corocznymi – we wrześniu – „Jesiennymi Powrotami” lub „Zjazdami Wydziałowymi” (w czerwcu 2018 r., odbył się zjazd absolwentów Wydziału Ekonomii i Zarządzania UMK).

Zarząd i Rada SA UMK przesyłają absolwentom naszej Alma Mater wiele myśli i słów wdzięcznej pamięci oraz najserdeczniejszych życzeń powodzenia w zdrowiu

i pomyślności. Także zachęcamy do aktywnego wsparcia pomysłami, pracą i wkładem własnej inwencji do planów i działań SA UMK. Prosimy Panie Absolwentki i Panów Absolwentów o przekazywanie nam aktualnych adresów koleżanek i kolegów; w szczególności zwracamy się z tą prośbą do absolwentów młodszych roczników.

W końcu wyrażamy nadzieję, że z całości powyższych słów wyłowiliście Pań-

stwo nie tylko naszą życzliwość dla wielu szeregów absolwentów UMK, naszą wiarę w trwałość ich zastępów, ale również zyskaliście wsparcie do aktywnego trwania w swym środowisku, w którym każdy z Was, Koleżanki i Koledzy, jest dla bardzo wielu ludzi swego otoczenia istotnym budowniczym ładu i estetyki życia!

Antoni Olszewski
Członek Rady SA UMK

Być wiernym Ojczyźnie mej...

Z inicjatywy członków Sekcji Historii Wychowania SKNP oraz Toruńskiego Koła Towarzystwa Historii Edukacji, 28 maja 2018 roku na Wydziale Nauk Pedagogicznych UMK odbyło się spotkanie z wyjątkową osobą – Panią Marią Kowalewską ps. „Myszka”, sanitariuszką Powstania Warszawskiego.

Kiedy wybuchała II wojna światowa Maria Kowalewska miała 12 lat i znajdowała się wraz z rodziną w Gdyni. Następnie krótko przebywała w Bydgoszczy, a gdy jej ojciec – Teofil Biedermann – znalazł mieszkanie w Warszawie, cała rodzina przeprowadziła się do tego miasta.

Podczas spotkania Pani Maria ze szczegółami przywoływała tragiczne wydarzenia z okupowanej przez Niemców Warszawy: łapanie, rozstrzeliwanie, morderstwa, których dokonywano na Polakach oraz na ludności żydowskiej. Wychowana w atmosferze patriotycznej, wiosną 1943 roku, dzięki starszej siostrze Urszuli, trafiła do

Narodowych Sił Zbrojnych i przyjęła pseudonim „Myszka”. Niezwykle wzruszającym momentem był przywołany przez nią tekst przysięgi, jaki składała przed wstąpieniem do tej organizacji: „Przysięgam być wiernym Ojczyźnie mej, Rzeczypospolitej Polskiej, stać nieugięte na straży jej honoru i o wyzwolenie z niewoli walczyć ze wszystkich sił, aż do ofiary mego życia”. Opowiadała jak przebiegało szkolenie na sanitariuszkę i łączniczkę. Wracając wspomnieniami do tamtych dni, podkreśliła, że najtragiczniejszym dniem w jej życiu był 14 września 1943 roku. Wieczorem, podczas mile upływającego popołudniowego spotkania rodzinnego, nagle do mieszkania wtargnęło gestapo i aresztowało ojca, siostrę Barbarę i jej narzeczonego. Siostra i ojciec zostali przewiezieni do obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu, gdzie ojciec zmarł 9 grudnia 1943 roku.

W dalszej części spotkania Pani Maria wspominała atmosferę, jaka panowała

przed wybuchem Powstania Warszawskiego oraz prace, jakie wykonywała w szpitalu polowym na Woli po wybuchu Powstania. Sytuacje, których wówczas doświadczyła, zapisały się głęboko w jej pamięci. Natomiast po kapitulacji powstania, udało jej się uciec z transportu z Pruszkowa i przez Milanówek dotarła do Radomia. Po zakończeniu działań wojennych, powróciła do Gdyni, zdała maturę, a następnie związała się z Toruniem, gdzie ukończyła studia i założyła rodzinę.

Na koniec wizyty na Wydziale Nauk Pedagogicznych, Pani Maria podkreśliła „(...) trzeba stracić Ojczyznę, żeby się przekonać, jak ta Ojczyzna jest droga. Bardzo nam brakowało Polski ukochanej”. Za swoją działalność w okresie okupacji Pani Maria Kowalewska otrzymała kilka odznaczeń, w tym w 2016 roku Krzyż Orderu Krzyża Niepodległości. Ponadto jest członkiem Światowego Związku Armii Krajowej, członkiem Korpusu Weteranów Walk o Niepodległość Rzeczypospolitej Polskiej.

Dorota Grabowska-Pieńkosz

Fot. Jarosław Pieńkosz

Dom Kopernika

Śmiało można powiedzieć, że miejsce narodzin Mikołaja Kopernika, znajdujące się w kamienicach w centrum Torunia przy ul. Kopernika 15 i 17, to miejsce niemalże kultowe. Każdy, kto studiował na UMK, przynajmniej raz odwiedził to niezwykle miejsce. Każdy, kto chociaż raz oprowadzał znajomych po naszej starówce, z dumą pokazywał dom Kopernika.

Czas robi jednak swoje, muzeum Dom Mikołaja Kopernika (jedno z wielu muzeów, wchodzących w skład Muzeum Okręgowego w Toruniu) od lat siedemdziesiątych, kiedy to obiekt przeszedł gruntowny remont, mocno nam się zestarzał, a wielu turystów (szczególnie młodych) było rozczarowanych tradycyjną, mocno już mieszczańską nadzarpniętą zębem czasu, ekspozycją.

Stąd wielkie uznanie dla Prezydenta Miasta Torunia Michała Zaleskiego i dyrektora Muzeum Okręgowego w Toruniu Marka Rubnikowicza, że podjęli w ubiegłym roku decyzję o gruntownym remoncie i zmianie ekspozycji tego niezwykle ważnego obiektu dla Torunia i krótką realizację projektu.

„Szybko, sprawnie, efektywnie i mam nadzieję, że również efektownie udało się zrealizować jeden z projektów w ramach programu *Toruńska Starówka – ochrona i konserwacja dziedzictwa kulturowego UNESCO – etap II*” – powiedział 20 czerwca, na spotkaniu z mediami, prezydent Torunia Michał Zaleski, zwracając uwagę, że do tej pory rocznie odwiedzało ten obiekt ponad 100 tysięcy osób.

Rewitalizacja kosztowała blisko 14 mln zł i objęła dwie kamienice przy ul. Kopernika 15 i 17. Pierwsi goście i turyści pojawili się w tym miejscu 23 czerwca.

Należy w tym miejscu przypomnieć, że na mocy podpisanej z resortem kultury w maju ub. roku umowy, Toruniowi przyznano 54,5 mln zł dofinansowania z Mini-

sterstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Będzie ono przeznaczone na realizację II etapu wspomnianego już projektu „Toruńska Starówka – ochrona i konserwacja dziedzictwa kulturowego UNESCO” w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014–2020. Całkowity koszt trzynastu inwestycji, które wchodzi w skład tego pakietu, wyniesie ok. 71,5 mln zł.

Czy warto odwiedzić to miejsce? Zdecydowanie tak. Nowa ekspozycja, zgodnie z najnowszymi trendami w muzealnictwie, połączyła to co tradycyjne z nowoczesnością. Tak więc, z jednej strony możemy odnaleźć tu klimat średniowiecznego Torunia, klimat mieszczańskiego życia, a z drugiej – spotkać się z nowoczesną techniką wystawienniczą, opierającą się na technologiach cyfrowych, przekazującą najnowszą wiedzę historyczną i astronomiczną czy kosmologiczną.

Wspomniany klimat można odnaleźć na wszystkich piętrach, od piwnic aż po poddasze (tu na tle wyjątkowej, średniowiecznej więźby dachowej, rozgrywa się pokaz rozgwieżdżonego nieba, przypominający, że to właśnie tutaj młody Mikołaj obserwował gwiazdy). Wielkie wrażenie robi m.in. pięknie urządzona duża komnata, gdzie w pierwszej części stoi średniowieczne łóżko, a w drugiej nakryty stół z potrawami, przy którym biesiadnicy spożywają wieczerzę, nalewając sobie wino i trącając się kielichami. Oczywiście, nie widzimy biesiadników, ale za to ich słyszymy (ukryte głośniki) i łatwo możemy przenieść się, korzystając z wyobraźni, w XV wiek niemal „dotykając” ich mieszkańców.

Z kolei najnowsza technologia pozwala pobudzić naszą wyobraźnię i dostarczyć wiedzę w inny sposób – głównie dzięki audioprzewodnikom (w trzech językach), aplikacji mobilnej i przeróżnym technikom multimedialnym, jak ekrany doty-

kowe, projektory, specjalne kierunkowe głośniki, kapsuły, w których możemy podróżować w kosmosie i czasie, czy futurystyczne hełmy zwisające z sufitu, automatycznie wyświetlające filmy po założeniu ich na głowę.

Duże wrażenie na zwiedzających robi pomieszczenie ze szklaną płonąca podłogą, która nawiązuje do odbioru dzieła Kopernika i krytyki, z jaką się spotkało po jego śmierci, aż do 1822 r., kiedy to anulowano zakaz jego publikowania.

Dom Mikołaja Kopernika wzbogacił się także o niewielką, ale bardzo interesującą, dwupoziomową salę kinową, prezentującą trzy filmy (każdy po 20 minut) w technice 4D. Pierwszy to „Mikołaj Kopernik w Toruniu”, czyli toruńskie dzieje Mikołaja Kopernika i jego rodziny. Ukazuje on miejsca, w których żył i uczył się młody astronom oraz losy jego najbliższych. „Wszechświat” – to zrealizowany z dużym rozmachem film prezentujący obecny stan wiedzy na temat Wszechświata i jego historii, poczynając od Wielkiego Wybuchu, na ostatnich badaniach Alberta Einsteina kończąc. Ostatni obraz „Mikołaj Kopernik – poprzednicy i następcy” przedstawia historię badań kosmosu i wiedzy na temat astronomii z okresu przed i po przewrocie kopernikańskim.

Co ważne, obiekt wyposażono w ładną, przeszkloną windę (z najwyższego poziomu roztacza się piękny widok na toruńską starówkę), która ułatwi zwiedzanie osobom starszym lub niepełnosprawnym.

Tekst i zdjęcia: Wojciech Streich

Jerzy Kokociński (1942–2018)

10 maja odezwał się telefon. Ukażała się informacja: „dzwoni Jurek Kokociński”. Ucieszyłam się niezmiernie, bo od września bombardowałam go telefonami i SMS-ami, ale nie było żadnej reakcji. Odebrałam szybciotko telefon, ale zamiast głosu Jurka usłyszałam głos syna, który poinformował mnie, że... „Tata odszedł na zawsze rankiem 9 maja.”

Ostatni raz rozmawiałam z Jurkiem Kokocińskim telefonicznie przed Zjazdem Absolwentów UMK „Jesienne Powroty 2017”. Szykowaliśmy się na wielką imprezę, związaną z 50-leciem ukończenia naszych studiów. Jurek wspomniał, że może być nieobecny na tym spotkaniu, bo źle się czuje i wybiera się na badania diagnostyczne. Nie przyjmowałam tego tłumaczenia i przekonywałam go, że taka impreza nie może się odbyć bez Niego – naszego starosty.

50 lat temu... Jak to było niedawno. W pierwszych dniach października 1962 roku studenci pierwszego roku fizyki i astronomii wybrali najważniejszego przedstawiciela roku. Został nim Jurek Kokociński. Ujął nas wszystkich swoją cechą społecznika i dobrego or-

ganizatora. Taki brat łąta. Bardzo koleżeński, uciszający wszystkie spory, bezkonfliktowy i wielki gaduła... A rok nasz był bardzo nietypowy, jeżeli chodzi o skład osobowy. Nauki ściśle zwykle były domeną męskiej części braci studenckiej, zaś na naszym roku królowały dziewczyny. Wcześniej wychodziły za mąż, a pierwsze dziecko urodziło się na trzecim roku. Jurek zainicjował zbórkę pieniędzy na wózek.

Po otrzymaniu dyplomów rozjechaliśmy się po Polsce. Duża część absolwentów osiadła w Toruniu. Po raz pierwszy spotkaliśmy się po 5 latach, drugi raz – po 10. Później nasze kontakty trochę osłabły.

Przeniosłam się do Warszawy i odnalazłam Jurka w Kole Warszawskim Stowarzyszenia Absolwentów UMK. Jak zwykle uśmiechnięty, uczynny i otwarty na każdą inicjatywę. Dopingował mnie, abym wstąpiła do Zarządu naszego Koła.

Pustka po Jurku nie daje się zapełnić. Uczestniczyłam wraz z innymi absolwentami UMK w pogrzebie, poznałam jego żonę, dwóch synów i grono wnu-

Fot. Alina Dauksza-Wiśniewska

czął. Wspaniała rodzina, pełna empatii. Wielka w tym zasługa Jurka.

Renata Lisiecka

(Jerzy Kokociński zapisał się do Stowarzyszenia Absolwentów UMK 17 grudnia 2003 r. Od 2004 roku był członkiem Sądu Koleżeńskiego – red.)

Alojzy Burnicki (1933–2018)

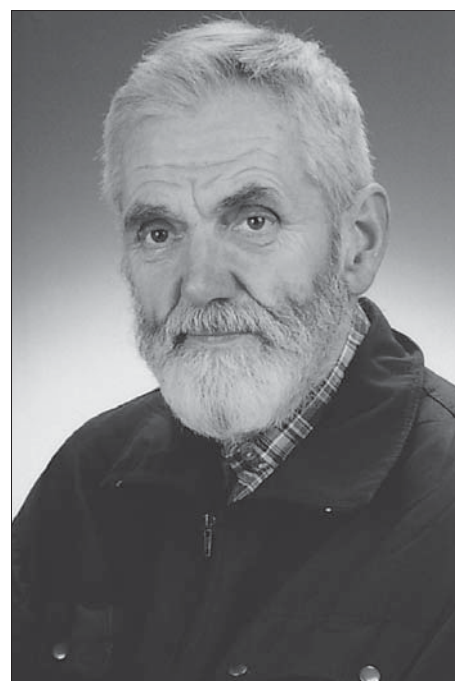
Alojzy Burnicki urodził się 29 grudnia 1933 r. w rodzinie nauczycielskiej w miejscowości Mały Łęck (powiat działdowski). Maturę zdał w liceum w Chełmży w 1951 r. i rozpoczął studia astronomiczne na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu. Magisterium uzyskał w 1956 r., zaś w 1965 r. obronił na UMK pracę doktorską „Swoiste wskaźniki barwy gwiazd zmiennych krótkookresowych”. Promotorem pracy była prof. Wilhelmina Iwanowska.

Po studiach przez rok pracował w Planetarium w Chorzowie, a od 1957 r. rozpoczął pracę na UMK. W Katedrze Astrofizyki był kolejno: asystentem, st. asystentem, adiunktem. W 1979 r. przeniósł się do Biblioteki Głównej UMK, gdzie był kustoszem i kierował Oddziałem Informacji Naukowej. Od 1989 r. pracował ponownie w Instytucie Astronomii UMK. Po przejściu na emeryturę

w 1999 r. jeszcze przez kilka lat zajmował się pracami komputerowymi, m.in. opracowywał materiały biograficzne pracowników UMK, wydane w 1995 i 2006 r. Po długiej i ciężkiej chorobie zmarł 22 marca 2018 r.

Pierwsza naukowa praca Alojzego Burnickiego, wydrukowana w 1956 r., to „Obserwacje wizualne cefeidy TT Aquilae”, a wykonywał ją z prof. Władysławem Dziewulskim jeszcze jako student. Następne prace dotyczyły gwiazd zmiennych krótkookresowych, gwiazd magnetycznych, populacji gwiazd. Przed 500. rocznicą urodzin Mikołaja Kopernika w 1973 r. zajmował się popularyzacją jego nauki. Przede wszystkim zaś był niestrudzonym przewodnikiem po Obserwatorium Astronomicznym UMK dla licznych wycieczek.

Do Polskiego Towarzystwa Miłośników Astronomii Alojzy Burnicki zapisał

Fot. nadesłana

się jeszcze jako student. Udzielał się na spotkaniach, w cyklach wykładów, m.in. opiekował się letnim obozem naukowym dla studentów astronomii i fizyki w 1978 r. W ciągu paru lat był przewodniczącym Komisji Rewizyjnej Oddziału, a wreszcie w latach 1992–2007 przez 5 kadencji był prezesem Oddziału Toruńskiego. W 1994 r. zorganizował w Toruniu Ogólnopolski Zjazd Towarzystwa. Co roku organizował zwiedzanie Obserwatorium w Piwnicach dla członków Towarzystwa i mieszkańców Torunia. Przede wszystkim zaś czynił usilne starania, zwieńczone pomyślnym skutkiem, o uzyskanie nowego lokalu na siedzibę toruńskiego Oddziału.

Przez szereg lat magister, a potem już doktor Alojzy Burnicki mieszkał na stałe w Obserwatorium Astronomicznym w Piwnicach. W 1961 r. ożenił się z Anną, absolwentką astronomii z 1959 r., pracującą w Pracowni Astrofizyki PAN, również w Piwnicach. W 1967 r. rodzina

pp. Burnickich zamieszkała w Toruniu, a w 1998 r. przeniosła się do podmiejskiego osiedla Osieki koło Łysomic. Do Torunia trzeba było dojeżdżać autobusem. Dwie córki pp. Burnickich pracują obecnie w Bibliotece Uniwersyteckiej UMK.

Poznałam Alojzego Burnickiego jako młodego studenta odbywającego praktykę obserwacyjną przy małej kamerze Schmidta w Piwnicach, a potem słuchacza moich wykładów dla III roku astronomii w roku akademickim 1954–55. A po 4 latach mgr Alojzy Burnicki prowadził ćwiczenia do mojego wykładu z astrofizyki dla studentów fizyki. Kilkadziesiąt lat później pracowaliśmy z dr. Burnickim przy przygotowaniu do druku wspomnień prof. Danuty Frąckowiak z Poznania. Tekst wymagał niekiedy korekty, dołączenia przypisów, a kontakt z autorką był tylko telefoniczny, ale dr Burnicki wszystko znosił cierpliwie i dokonywał odpowiednich poprawek w opracowywanym komputerowo tekście. Książka

„Na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w latach 1946–1966. Wspomnienia fizyka” ukazała się w wydawnictwie UMK na początku września 2006 r.

W ciągu paru dni przed pogrzebem odbyłam wiele rozmów z dawnymi pracownikami, zawiadamiając o poniesionej stracie przez środowisko astronomiczne. Wszyscy rozmówcy wspominali naszego Kolegę z ogromną życzliwością, z wdzięcznością za wszelkie dobro przez niego wysławiane. Był zawsze bardzo dokładny, zapamiętywał wiele szczegółów; był bardzo cierpliwy, gdy trzeba było coś zawiłego tłumaczyć, np. obsługę komputera, użytkowanie Internetu. Jedną z moich rozmówczyń wspominała: „Kilka lat temu napotkałam p. Burnickiego, jadąc samochodem w okolicy Łysomic. Dziarskim krokiem maszerował po szosie z nieodłącznym plecakiem; nie mogłam go zabrać, bo jechałam w przeciwnym kierunku”.

Cecylia Iwaniszewska

Doskonały i cierpliwy nauczyciel

Z wielkim smutkiem zebrani tu dziś pracownicy Biblioteki Uniwersyteckiej żegnamy pana doktora Alojzego Burnickiego*.

Z Uniwersytetem doktor Burnicki był związany zawodowo przez ponad czterdzieści lat, z których dziesięć – od 1979 do 1989 roku – oddał Bibliotece Uniwersyteckiej. Wkrótce po podjęciu pracy jako bibliotekarz, bo już w 1980 roku, został kierownikiem Oddziału Informacji Naukowej. Gdy w połowie lat osiemdziesiątych bibliotekarze zaczęli przysmarzać się do projektów automatyzacji pracy, a w Bibliotece pojawił się pierwszy komputer, pan doktor Burnicki z dużą życzliwością służył pomocą i wsparciem w poznawaniu nowych zagadnień od strony informatycznej, cierpliwie krok po kroku wprowadzając współpracowników w tajniki funkcjonowania tego nieznanego wówczas urządzenia, jakim był wspomniany pierwszy pecet.

Po przejściu na emeryturę doktor Alojzy Burnicki nadal nie tylko interesował się życiem Biblioteki, odwiedzając nas chociażby z okazji dorocznych spotkań świątecznych, ale już na początku lat dwutysięcznych można powiedzieć, że wrócił do Biblioteki i zajął się tworzeniem pierwszej wersji bibliografii publikacji pracowników Uniwersytetu, a w latach 2007–2013 podjął bardzo intensywną współpracę z Pra-

cownią Pomoroznawczą uniwersyteckiej ksiąźnicy. Pan doktor Burnicki bardzo dobrze znał stosowany w bibliotekach program Mikro CDS/ISIS, dlatego też podjął się zadania nowego zdefiniowania formularzy opracowywanych w Pracowni baz danych: „Bibliografii historii Pomorza” oraz „Bibliografii miasta Torunia”. Pracę rozpoczął od bardzo dokładnej analizy dotychczasowej struktury baz, a końcowym efektem Jego działań było kilka pisemnych raportów, drobiazgowo opisujących wszystkie używane pola. Raporty te oraz potrzeby i oczekiwania twórców Bibliografii stały się podstawą licznych dyskusji, a czasami nawet i sporów co do proponowanych rozwiązań.

Podobnie, jak we wspomnianych już latach osiemdziesiątych, cenne były cierpliwość i systematyczność doktora Burnickiego w nanoszeniu poprawek czy analizowaniu nowych pomysłów w konfrontacji z możliwościami programu. Rezultatem tej współpracy była radykalna zmiana formularza używanego do wprowadzania danych, którego nowa wersja znakomicie ułatwiła nie tylko codzienną pracę z bibliografią, ale także wymianę danych we współpracy z Instytutem Herdera w Marburgu, poprawiła się znacznie czytelność również przygotowywanych przez doktora Burnickiego wydruków z baz.

Nowy formularz znalazł kolejne zastosowania w Bibliografii Wilna i trzecim tomie Bibliografii kopernikowskiej doktora Henryka Baranowskiego. Trzeba nadmienić, iż w momencie powstania proponowana przez doktora Burnickiego struktura baz była na tyle nowoczesna, że do dziś jest jeszcze stosowana.

W naszej pamięci doktor Burnicki pozostanie jako znakomity znawca baz danych opartych o oprogramowanie CDS/ISIS oraz i przede wszystkim jako doskonały nauczyciel, wsłuchujący się w potrzeby bibliotekarzy i interpretujący je na język komputerowy.

Rodzinie, w tym szczególnie Żonie oraz dzieciom śp. Alojzego Burnickiego składam w imieniu dyrekcji i pracowników Biblioteki Uniwersyteckiej wyrazy głębokiego współczucia.

Niech spoczywa w pokoju!

* Tekst przemówienia wygłoszonego przez mgr Dominikę Czyżak, zastępcę Dyrektora ds. Organizacji Zbiorów i Udostępniania BU UMK, podczas pogrzebu dr. Alojzego Burnickiego na cmentarzu przy ul. Wybickiego w Toruniu w dniu 3.04.2018 r. (tytuł przemówienia oraz przypis pochodzą od redakcji).

Czesław Nitecki (1939–2018)

Czesław Nitecki urodził się w 1939 roku w Zieleniewie na Kujawach. Lata dzieciństwa naznaczone były wojną, czasem wielkiego niepokoju i niedostatku. Po ukończeniu szkoły podstawowej, wybór dalszej drogi edukacyjnej padł na Technikum Celulozowo-Papiernicze we Włocławku. Tu nastąpiło spotkanie z dużym, wtopionym w bujną przyrodę doliny Wisły, miastem i wpisaną w jego atmosferę historię Kujaw.

Od najmłodszych lat Czesław interesował się przyrodą, szczególnie ptakami. Przyroda wsi była z pewnością tym czynnikiem, jaki pobudzał wyobraźnię i zachęcał do poznawania jej tajemnic. Nie dziwi zatem decyzja o podjęciu studiów biologicznych na Wydziale Biologii i Nauk o Ziemi Uniwersytetu Mikołaja Kopernika. Tutaj mógł rozwiniąć i pogłębić wiedzę przyrodniczą w szerokim zakresie, skupiając się nie tylko na ornitologii, był również dobrym botanikiem i ekologiem. Okres studiów to niekończące się poranne, jeszcze przed wykładami i ćwiczeniami, wypadki na obserwacje ptaków nad Wisłę. Wiedzę o nich pogłębiał na wyprawach ornitologicznych Akcji Bałtyckiej¹.

Pracę magisterską poświęcił znanemu z rodzinnej wsi gatunkowi – jaskółce dymowce. Po ukończeniu studiów rozpoczął pracę w Zakładzie Zoologii Ogólnej UMK w Toruniu. Z zapałem i talentem dydaktycznym prowadził zajęcia ze studentami, zarażając wielu pasją obserwowania ptaków. Praca badawcza skupiała się nadal na zagadnieniach związanych z ornitologią. Poza badaniami faunistycznymi i ekologicznymi dotyczyła także rozmiarów komórek ptaków wróblowatych. Owocem tych specjalistycznych badań była rozprawa doktorska.

Na początku lat siedemdziesiątych otrzymał propozycję pracy w powstającym Uniwersytecie Gdańskim. Razem z prof. Stefanem Strawińskim organizował Katedrę Ekologii i Zoologii Kręgowców. Wybrzeże otworzyło nowe horyzonty poznawania biologii ptaków. Badania mew prowadził unikalną metodą ich odłowów przy pomocy sieci moździerzowych.

Koordynował i prowadził badania ptaków morskich na Zatoce Gdańskiej

Fot. Alina Dauksza-Wiśniewska

z wykorzystaniem obserwacji z samolotu. Rozłąkę z Toruniem i Kujawami złagodził największy pływający ogród w Polsce – Jezioro Drużno. Poznawaniu awifauny tego zakątka poświęcił się z całym oddaniem. Pierwsze kroki to budowa, przy wsparciu Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody w Elblągu, bazy terenowej, która stała się ośrodkiem edukacji studentów i licznych miłośników przyrody. Miał bowiem Czesław swoisty dar zjednywania słuchaczy, rzetelną wiedzę przyrodniczą przekazywał – z poczuciem humoru – w zniewalający sposób. Dla wielu osób był Mistrzem, z którym oczekiwane spotkania były niekończącą się i ujmującą wyprawą w świat przyrody.

W 2011 r. otrzymał nagrodę Uniwersytetu Gdańskiego „Nauczyciel Roku” imienia Krzysztofa Celestyna Mrongowiusza² za szczególne osiągnięcia dydaktyczne.

Ważnym przejawem działalności edukacyjnej było uczestniczenie w spotkaniach z młodzieżą w ramach Olimpiad Wiedzy Przyrodniczej. Kontakty te w wielu przypadkach owocowały zaszczeniem

u młodych ludzi pasji poznawania ptaków, poszerzając krąg ornitologów amatorów.

Efektom badań Jeziora Drużno są liczne publikacje poświęcone jego florze, faunie i ekologii. Czesław także fotografował przyrodę, dobrą wizytówką Jego umiejętności jest album pt. „Rezerwat przyrody Jezioro Drużno w obiektywie”, zredagowany wspólnie z Zefyrynem Pągowskim.

Prawie każdego roku wyjeżdżał do synów, którzy osiedlili się w Stanach Zjednoczonych. Tam zwiedzał z właściwą sobie pasją przyrodnika rezerwat przyrody, poznawał i fotografował florę i faunę Nowego Świata.

Czesław był wiernym przyjacielem – wiele osób wspierał materialnie, pamiętał o rocznicach, podtrzymywał więzi koleżeńskie. Szanował tradycje rodzinnego domu, święta i uroczystości najbliższych spędzał na wsi w Zieleniewie. Pamiętał o torunianach, poprzez prowadzenie wspólnych badań oraz coroczne odwiedziny, połączone z prelekcjami na spotkaniach Stowarzyszenia Absolwentów UMK. Opowiadał wtedy o przyrodzie amerykańskich parków narodowych; prelekcje ilustrował fotografiami, dodając komentarz na najwyższym poziomie.

Po przejściu na emeryturę, większość czasu spędzał na Drużnie, gdzie prowadził badania ptaków. Tak było również do soboty 2 czerwca 2018 r., kiedy to podróż powrotną z Drużna i drogę życiową przeżył atak serca.

Pozostało wspomnienie po Dobrym Człowieku i szczerym, oddanym Przyjacielu.

**Andrzej Przystalski, Izabela Walczyk,
Bogdana Wilczyńska**

¹ Program badania wędrówek ptaków, szczególnie wróblowych, na polskim wybrzeżu Bałtyku, trwający od 1961 r. (red.)

² Krzysztof Celestyn Mrongowiusz (1764–1855) wybitny gdański pedagog i uczony, zasłużony dla zachowania polskości Pomorza, lektor języka polskiego w Gdańskim Gimnazjum Akademickim (red.)

Mieczysław Wiśniewski (1929–2018)

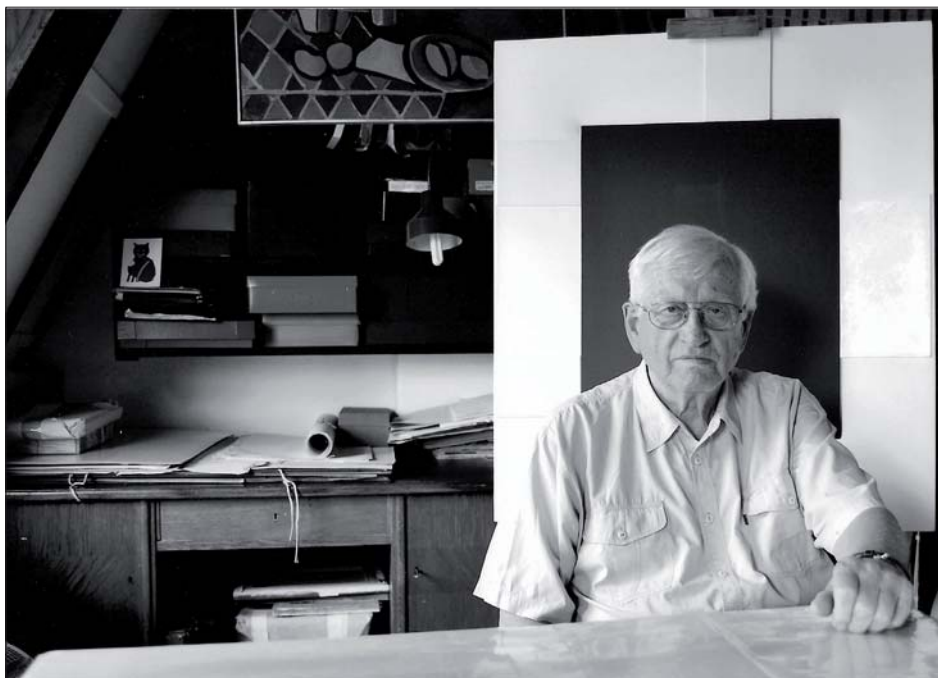
Urodził się 5 lutego 1929 r. w Toruniu. Studia artystyczne odbył na Wydziale Sztuk Pięknych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w latach 1949–1954. Dyplom artysty malarza uzyskał w Katedrze Malarstwa Figuralnego prof. Stanisława Borysowskiego na ww. Wydziale. Pracę dydaktyczną i naukową rozpoczął w macierzystej uczelni; stopień docenta, po przewodzie w ASP w Gdańsku, otrzymał w 1970 roku, tytuł profesora sztuk plastycznych uzyskał w 1990 roku, a stanowisko profesora zwyczajnego w 1992 roku.

Wykształcił 132 absolwentów kierunku malarstwo (w trybie stacjonarnym).

Pełnił różne funkcje, m.in. kierownika Zakładu Malarstwa i prodziekana Wydziału Sztuk Pięknych UMK w latach 1972–1975. Był członkiem Grupy Toruńskiej od 1959 r. i wieloletnim członkiem jej zarządu. Od 1967 r. należał do Związku Polskich Artystów Plastyków Okręgu Toruńskiego.

Artysta stosował różnorodne formy wypowiedzi artystycznej: malarstwo, tworzenie obiektów i form przestrzennych, kreowanie wnętrza. W 1976 r. otrzymał stypendium rządu Włoch w ramach programu uzgodnionego z Istituto Italiano di Cultura (Rzym i Wenecja). Uczestniczył w wielu spotkaniach artystycznych, m.in. w Biennale Form Przestrzennych w Elblągu, w sympozjach i wystawach Złotego Grona w Zielonej Górze, Sopocie, w międzynarodowych plenerach w Osiekach, Białowieży, Okunince, Orońsku i w Radziejowicach. Brał udział w wystawach zbiorowych ogólnopolskich, międzynarodowych i sztuki polskiej za granicą m.in. w Londynie, Paryżu, Bremie, Wiedniu. Miał wiele wystaw indywidualnych, m.in. w Warszawie MDM, DAP, w Krakowie w Galerii Krzysztofory, we Wrocławiu w Galerii Awangarda, w Centrum Sztuki Współczesnej „Znaki Czasu” w Toruniu. Wystawiał cykle pt. Collage, Assemblages, Układy Sferyczne.

W książce „Twórczość z lat 1954–2010. Obrazy, kolaże, asambláže, układy sferyczne” wydanej w Wydawnictwie Naukowym UMK w 2010 roku, Mieczysław Wiśniewski tak pisał o swojej twórczości:

Fot. Marek Szymański

czości: „Przywołanie geometrii w moim malarstwie, jako formy kreowania ładu, oraz zastosowanie jej w procesie konstruowania obrazów nie pojawiło się nagle. Było wynikiem stopniowego kształtowania świadomości twórczej opartej na eksperymentach i poszukiwaniach, a tym samym na doświadczeniach, zmierzających ku nowej idei. Konsekwentne dążenie do upraszczania form uwidoczniło się już wkrótce po studiach w skłonności do malowania płaszczyznowego. Formy przedmiotów jawiły się tu jako kształty zbliżone do form zgeometryzowanych. Stąd był już tylko jeden krok do myślenia kategoriami nowej sztuki, realizującej się w kanonie abstrakcji geometrycznej. [...] Moją działalność artystyczną mogę określić jako kształtowanie pewnego systemu, który powstał w kolejnych, różnorodnych działaniach twórczych, wiążących się jednak w konsekwentny układ całościowy. Stopniowo krystalizował się on w cyklach *Układów sferycznych*. Kreowanie form plastycznych wywodzących się ze sfery geometrii i *konstruktywistycznego sposobu myślenia* prowadziło też do dalszych dociekań, konkretyzujących się w coraz to nowych rozwiązaniach techniczno-artystycznych (np. materiałowo-kolorystycznych, fakturalnych czy też w zakresie konstrukcji przestrzennych). Zastosowanie praw geometrii dotyczy

nie tylko *Układów sferycznych*, ale również innych koncepcji, wychodzących poza sferę samej geometrii”.

Jego prace znajdują się w kolekcjach i zbiorach polskich muzeów, m.in. w Muzeum Narodowym w Gdańsku, we Wrocławiu, w Muzeum Sztuki w Łodzi, Mazowieckim Centrum Sztuki Współczesnej Elektrownia w Radomiu i za granicą, m.in. w Museum der Künstler w Erfurcie, Museum Modern Art w Hünfeld, Mondriaanhuis Reference Collection Amersfoort (Holandia), Foundation for Constructive Art w Calgary (Kanada).

Twórca był wielokrotnie honorowany za swoje zasługi: został odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem Komisji Edukacji Narodowej oraz „Medalem za zasługi położone dla rozwoju Uczelni”.

13 lipca br. pożegnaliśmy Profesora Mieczysława Wiśniewskiego (zmarł 7 lipca w Toruniu) podczas mszy żałobnej w kościele pw. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny w Toruniu oraz – pogrzebu na Cmentarzu św. Jerzego w Toruniu przy ul. Gałczyńskiego.

Wojciech Streich

50 lat minęło... jak jeden dzień

Grupa absolwentów chemii mieszkających w Toruniu postanowiła zorganizować IV Zjazd Absolwentów Chemii, którzy studiowali na tym kierunku jeszcze w budynku mieszczącym się przy ul. Grudziądzkiej w latach 1962–1967. Termin zjazdu został wyznaczony na 1 i 2 września 2017 r.

Jak łatwo obliczyć, przyświecało nam uczczenie podwójnej rocznicy związanej z 55-leciem rozpoczęcia studiów oraz 50-leciem ich zakończenia. Grupa zapaleńców, która spotkała się już w maju celem podziału zadań, wiedziała, co robi, gdyż chcę tu nadmienić, że byłby to nasz już czwarty zjazd. Każdy z nich miał inny program i organizatorzy starali się przygotować różne atrakcje, które oprócz spotkań w kameralnym gronie przy uroczystych kolacjach, zawierały jeszcze inne – mające przypomnieć wszystkim miasto, w którym studiowali, co się w nim zmieniło i jak zmieniła się uczelnia. Organizatorzy zawsze starali się urozmaicić ten pobyt w Toruniu.

I zjazd, który odbył się po 25 latach od ukończenia studiów w 1992 r., był tym, który obchodzono bardzo uroczysto, a bankiet przeciągnął się do białego rana, urozmaicony wspomnieniami, tańcami i śpiewami. Atrakcją dodatkową następnego dnia, oprócz spotkań na uczelni, był przejazd zabytkowym toruńskim tramwajem po wszystkich liniach tramwajowych miasta. Frajdy było co nie miara.

W czasie drugiego zjazdu w 2002 r. organizatorzy, oczywiście po wspólnej kolacji, następnego dnia zaproponowali wycieczkę po Wiśle, co pozwoliło obejrzeć wszystkim piękną panoramę Torunia od strony Wisły ze statku „Wanda”. Jednocześnie mogliśmy uczestniczyć w nieprzewidzianej atrakcji, którą zgotował kapitan statku, osadzając go na mieliźnie w porcie drzewnym. Potem bardzo powoli i mozolnie starał się ją opuścić, co po długiej chwili się udało i nikt nie musiał odcinka do brzegu pokonywać wplaw.

Trzecie spotkanie odbyło się 2005 r. i miało charakter plenerowy – w Centrum Astronomicznym w Piwnicach, gdzie oprócz wieczornego spotkania przy grillu i piwie, mogliśmy również zwiedzić obserwatorium; przewodnikiem był prof. Andrzej Kus, który barwnie opowiadał o rozwoju astronomii na UMK.

Wszystkie wyżej opisane spotkania zjazdowe odbywały się w kampusie Uniwersytetu, oprócz wypadu do Piwnic i były zawsze przez wszystkich mile wspomniane.

Czwarte nasze spotkanie odbyło się we wrześniu 2017 r. Miało ono bardzo uroczysty wydźwięk, jako że była ku temu podwójna okazja. Zamiarem i życzeniem organizatorów, była chęć ściągnięcia jak największej liczby naszych absolwentów. Mimo że był to już czwarty zjazd, to do wielu koleżanek i kolegów nie można było dotrzeć, ponieważ wielu z nich zmieniło adresy lub numery telefonów. Ostatecznie, jakoś się z tym uporaliśmy. Na telefoniczne pytania, ankiety, maile i rozmowy bezpośrednie odpowiedziała grupa 46 osób (na ponad 70, które kończyły w tym okresie studia) dawnych naszych absolwentów UMK z rocznika studiującego w latach 1962–1967. W samym spotkaniu uczestniczyło trzydzieści troje koleżanek i kolegów. Wiele osób przyjechało z drugimi połowami, co pozwoliło na stworzenie bardzo przyjemnej prawie „chemicznie” rodzinnej uroczystości; było nas razem około 50 osób. Jednak na zaplanowane wrześniowe spotkanie nie wszyscy mogli się zjawić, niektórym losy życiowe pokrzyżowały plany, a niektórym czas między złożeniem deklaracji przyjazdu a samym przyjazdem zgotował inne niespodzianki. Osoby te prosiły o przekazanie wszystkim uczestnikom spotkania najlepszych życzeń i wyrażali nadzieję na spotkanie w przyszłości.

Pierwszego dnia IV Zjazdu Absolwentów Chemii (1 września, piątek), po przywitaniu naszych koleżanek i kolegów w hotelu akademickim, wszyscy spotkali się wieczorem na uroczystym bankiecie w przygotowanym lokalu na Wydziale Prawa. Spora część uczestników знаła się z poprzednich zjazdów. Czekaliśmy przed wejściem szczególnie na tych, którzy po raz pierwszy przyjechali na zjazd. Dręczyły nas pytania: czy i jak się zmienili, czy się poznamy od razu, a jeżeli nie – to po jakim czasie, czy pomyłki nie będą przykre i nie zaważą na nastroju w czasie późniejszych imprez, kto przyjedzie i z kim, jaki багаż wspomnień zabrał z domu itp. Jednak obawy były płonne. Wszyscy się poznali, mimo siwizny i innych „drobnych dodatków”. Uściskom i przywitaniom nie było końca. Jak przystało na takie spotkanie,

wszyscy uczcili je na początku lampką szampana. Po krótkich okolicznościowych przemówieniach organizatorów zjazdu, kol. Wojciech Czerwiński poprosił wszystkich o uczczenie chwilą ciszy tych, którzy nie przyjechali na zjazd z okazji 50-lecia ukończenia studiów i w tym czasie gdzieś u góry „destylują, mieszają i przygotowują specyficzne chemiczne mikstury, i nam kibicują”.

W tym miejscu pozwolę sobie na wymienienie ich nazwisk (osoby, o których mieliśmy informacje, że nie żyją): **Andrzej Dziemecki, Jerzy Dziuba, Ryszard Mieczkowski, Wanda Olizarowicz-Latała, Marian Przybyłek, Kazimierz Przybysz, Janusz Pyskło, Maria Schenker-Gołębiewska, Bożena Smolińska, Sabina Szupryczyńska-Rybka, Ryszard Wiorowski, Ryszard Zieliński. CZEŚĆ ICH PAMIĘCI!**

1-2 WRZEŚNIA 2017r. ZJAZD ABSOLWENTÓW Z OKAZJI 50-LECIA UZYSKANIA DYPŁOMÓW

Grupa absolwentów chemii przed aulą UMK, 2.09.2017 r.

Fot. Agnieszka Czerwińska

SPOTKANIE CHEMIKÓW

Po części oficjalnej zaczęły się rozmowy, wspomnienia, opowiadania, dzielenie się wrażeniami przy bogato i pięknie zastawionych stołach z mnóstwem smakołyków. Oczywiście nie obyło się bez pokazywania licznych fotografii członków rodziny, nieobecnych kolegów i koleżanek, fotografii z lat studenckich, czy też z poprzednich naszych zjazdów. Niejedna łza zakręciła się w oku, niejedno było westchnienie z odległej przeszłości, niejedno zdanie wypowiedziane z nostalgią i tęsknotą za latami studenckimi. Nie zabrakło także śpiewów z hymnem chemika na czele, którego pierwszą zwrotkę pozwolę sobie w tym miejscu zacytować:

*Żył sobie chemik piękny i młody,
smukły jak wieża Głowera,
a jego wielkim marzeniem było
by dyplom mieć inżyniera...*

Naturalnie, przy dzisiejszej technice wszyscy uzbrojeni w aparaty fotograficzne i telefony robili zdjęcia, które potem zbierałem pocztą mailową i rozsyłałem dalej.

Wszyscy zgodnie stwierdzili, że takie spotkania należy kontynuować, aby dokończyć opowiadania o wydarzeniach z ostatnich lat pobytu poza Uniwersytetem Mikołaja Kopernika w Toruniu. Jeżeli zdrowie i siły dopiszą, a będzie taka wola ogółu, to może uda się coś zorganizować w roku 2019. Byłaby to dla większości uczestników okazja do obchodzenia 75-lecia urodzin, jako że prawie wszyscy jesteśmy dziećmi wojny, urodzonymi w 1944 r. Ale na razie były to tylko pobożne życzenia.

Jeszcze jedna ciekawostka związana ze zjazdem. Na bankiet przybył „absolwent piątego roku studiów chemii” czyli osoba, która też ma zaliczone 50 lat. Małe wyjaśnienie – jest to Andrzej, syn ówczesnych studentów V roku Maryniki i Kazika, którym w tym czasie urodził się właśnie syn Andrzej (pierwsze dziecko na roku) i bardzo często „zaliczał” różne wykłady i ćwiczenia, a także „pomagał” pisać rodzicom prace dyplomowe. Przez to właśnie zdobył ten tytuł i prawo akredytacji na naszym zjeździe. Jednak nie poszedł w ślady rodziców i został prawnikiem.

Drugi dzień zjazdu to dalsze rozmowy i wspominki przy śniadaniu i obiedzie, ale również i atrakcyjny program. Po wspólnym śniadaniu uczestnicy udali się na spotkanie do Wydziału Chemii, w trakcie którego zwiedzaliśmy pracownię z unikalną aparaturą, o której za naszych czasów studenckich nikt nie myślał. Później przeszliśmy do stworzonego muzeum chemii. Tam mogliśmy oddać się nostalgicznym wspomnieniom, przypomnieć aparaturę, na której wszyscy w tamtych czasach pracowali i wykonywali ćwiczenia, oraz zadumać się nad umieszczonymi tam fotografiami naszych profesorów i wykładowców: Antoniego Basińskiego, Antoniego Swinarskiego, Ernesta Pischingera, Haliny Basińskiej, Aliny Ulińskiej, Zenona Czerwińskiego, Witolda Zacharewicza i innych. Każdy, oglądając te zdjęcia, przywoływał jakieś wspo-

mnienia, anegdoty czy zdarzenia, które z daną osobą się wiązały. Przy takiej liczbie osób nabrało się tego sporo.

Czas szybko zleciał i po tych emocjach zebraliśmy się wszyscy w sali audytoryjnej (patronem jest prof. dr hab. Antoni Basiński) na spotkanie z panią prodziekan Wydziału Chemii, dr hab. Urszulą Kielkowską, która w krótkich słowach przypomniała rys historyczny wydziału, a następnie nakreśliła perspektywę jego rozwoju.

Mimo że nasz zjazd odbył się tydzień wcześniej niż organizowane są co roku „Jesienne Powroty” (przyczyny organizacyjne nie pozwoliły tego zgrać), dzięki pomocy kolegi chemika, członka zarządu Stowarzyszenia Absolwentów, dr. Andrzeja Chmarzyńskiego, mogliśmy wszystkim absolwentom, którzy byli na zjeździe wręczyć **listy gratulacyjne z okazji 50-lecia ukończenia studiów chemicznych w 1967 r.** Wręczenia listów w imieniu rektora UMK dokonała prodziekan dr hab. Urszula Kielkowska.

Po obiedzie – nie koniec atrakcji, dla chętnych zostało zorganizowane zwiedzanie Starego Miasta z przewodnikiem oraz nowo powstałego Żywego Muzeum Piernika przy ul. Strumykowej, gdzie każdy, oprócz zapoznania się z historią piernika toruńskiego, mógł również wykonać i zabrać do domu upieczony przez siebie smakołyk.

Po dwóch dniach pełnych wydarzeń, wszyscy wrócili do swoich domów, dziękując organizatorom za tak przyjemnie spędzone chwile.

Spotkanie absolwentów chemii z okazji 50-lecia ukończenia studiów organizatorzy uważają za bardzo udane, co przejawiało się później w licznych podziękowaniach. Dokumentacja zdjęciowa była bardzo bogata i każdy z uczestników, jak już wspomniałem, otrzymał ją na pamiątkę zjazdu.

Pozdrawiam wszystkich i do spotkania w przyszłości!

Jerzy Ślot
absolwent Wydziału Mat-Fiz-Chem,
kierunek chemia, studia w latach 1962–1967

PS. Skromna kwota, która pozostała po rozliczeniu naszego czwartego zjazdu, została przekazana na konto Stowarzyszenia Rozwoju Wydziału Chemii UMK w Toruniu.

Grupa absolwentów po uroczystości wręczenia listów gratulacyjnych w budynku Wydziału Chemii

Fot. Jan Jabłoński

Zjazd absolwentów toruńskiej ekonomii

Z okazji 50 rocznicy powstania ekonomii na naszej Uczelni, 15 czerwca br., odbył się na UMK Zjazd Absolwentów Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania.

O godzinie 10.00 delegacja absolwentów Wydziału złożyła wiązaną kwiatów pod pomnikiem Mikołaja Kopernika na Rynku Staromiejskim w Toruniu. W tym samym czasie w foyer auli UMK na Bielanach rozpoczęła się rejestracja uczestników i przywitanie zaproszonych gości.

Po godzinie rozpoczęły się oficjalne obrady Zjazdu. Donośny dźwięk fanfar obwieścił zebranym, że na scenie auli pojawili się dostojni jubilaci, studenci pierwszego rocznika Wydziału z roku 1968, ubrani w czarne togi i birety. Jubilaci zajęli wyznaczone im miejsca na podium sceny. Za stołem prezydialnym miejsca zajęli w kolejności: prof. Danuta Dziawgo – prorektor UMK, prof. Jerzy Boehlke – dziekan Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania, prodziekan: prof. Aldona Glińska-Neweś, dr Ryszard Lorenczewski i prof. Maciej Zastępowski oraz Stanisław Krause – prezes Stowarzyszenia Absolwentów UMK oraz Marian Duchnowski – przewodniczący Zjazdu.

Pieśnią „Gaudeamus igitur” otwarto oficjalną część Zjazdu Absolwentów WNEiZ. Głos zabrał przewodniczący Zjazdu: „Dzień dobry Państwu! Nazywam się Marian Duchnowski, mam zaszczyt poprowadzić to dzisiejsze spotkanie Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania z racji Jubileuszu 50-lecia powołania studiów ekonomicznych na UMK w Toruniu. Pragnę nadmienić, że jestem absolwentem Wydziału Ekonomii, rocznik 1982, a jednocześnie jestem członkiem władz Stowarzyszenia Absolwentów UMK. Wspólnie z siedzącym obok mnie panem Stanisławem Krause – prezesem Stowarzyszenia oraz z gronem członków pracujących w foyer auli i w kuluarach przy obsłudze dzisiejszego Zjazdu, reprezentujemy Stowarzyszenie Absolwentów UMK w Toruniu.

Proszę Państwa! 50 lat temu na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu został rozpoczęty proces kształcenia ekonomistów. Z tej okazji spotykamy się my – jako absolwenci tego kierunku – z władzami Uniwersytetu i Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania. Bardzo serdecznie witam wszystkich zebranych w tej auli uniwersyteckiej na Zjeździe Absolwentów i sympatyków Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania...”

W imieniu wszystkich zebranych, przewodniczący Zjazdu serdecznie przywitał prof. Danutę Dziawgo – prorektora Uniwersytetu, również absolwentkę WNEiZ. W dalszej kolejności: dziekana Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania, prof. Jerzego Boehlke, prodziekanów: prof. Aldonę Glińską-Neweś, dr. Ryszarda Lorenczewskiego oraz prof. Macieja Zastępowskiego.

Gromkimi oklaskami zostali przywitani absolwenci pierwszego rocznika wraz z pierwszym dziekanem Wydziału – profesorem Włodzimierzem Karaszewskim – 50 lat temu rozpoczynali studia ekonomiczne w nowo utworzonym Instytucie Ekonomicznym UMK w Toruniu. Przywitano również serdecznie jubilatów, którzy dyplomy ukończenia studiów ekonomicznych otrzymali 25 lat temu.

Przewodniczący Zjazdu życzył wszystkim zebranym, aby Zjazd na długo utkwiał w ich pamięci oraz przyczynił

się do pełniejszej integracji środowiska absolwentów studiów ekonomii, finansów i zarządzania. Wspominał także o wielu zmarłych nauczycielach akademickich, m.in. pierwszych dyrektorach Instytutu Ekonomicznego: Jerzym Liczkowskim i Jerzym Tomali oraz wielu absolwentach Wydziału. Zebrani uczcili ich pamięć minutą ciszy.

Następnie uczestnicy Zjazdu wysłuchali wystąpienia prof. Danuty Dziawgo, prorektora UMK, w imieniu nieobecnego rektora. O kolejne wystąpienia zostali poproszeni prof. Jerzy Boehlke, dziekan Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania, oraz prof. Włodzimierz Karaszewski, absolwent pierwszego rocznika z 1968 r. oraz pierwszy dziekan tej jednostki.

Wykład okolicznościowy na temat „Kapitał ludzki i jego rola” wygłosiła dr Małgorzata Madrak-Grochowska.

W trakcie oficjalnej części obrad przewidziano czas na odrobinę relaksu i odprężenia; z krótkim koncertem wystąpiła grupa „Slavic voices – Słowiańskie głosy”. Zespół zaprezentował na scenie auli uniwersyteckiej tylko małą próbkę swoich wokalnych możliwości; artyści ci wystąpili podczas wieczornego spotkania połączonego z uroczystą kolacją.

W kolejnym punkcie spotkania jubilaci pierwszego rocznika, którzy rozpoczęli studia ekonomiczne w 1968 r., otrzymali listy gratulacyjne. Wręczali je prorektor UMK, dziekan WNEiZ oraz prezes SA UMK. Listy otrzymali także absolwenci, którzy ukończyli studia ekonomiczne 25 lat temu. Wszystkim jubilatów pogratulował przewodniczący Zjazdu, wyrażając jednocześnie nadzieję, że listy gratulacyjne pozostaną trwałą pamiątką czasów studenckich, zwłaszcza pierwszego rocznika z 1968 r., jak również ukończenia studiów ekonomicznych 25 lat temu. Wszystkich jubilatów zaproszono do wspólnej fotografii.

Na zakończenie obrad o głos poprosił prof. Jerzy Boehlke. Nawiązał do obrad kończącego się Zjazdu Absolwentów Wydziału, a także do całego bogatego programu obchodów 50-lecia tej jednostki (który był realizowany również w dniach następnych). Dziekan zaprosił wszystkich zebranych do pełnego udziału w tych jubileuszowych uroczystościach. Przypominał, że w tym samym dniu było zaplanowane na godz. 15.30 spotkanie władz dziekanatu z absolwentami na terenie sali konferencyjnej w siedzibie Wydziału.

Kończąc część oficjalną Zjazdu, Przewodniczący podziękował wszystkim obecnym za uczestnictwo w obradach Zjazdu oraz zachęcił do kontynuowania spotkań kuluarowych i do wspólnej zabawy w trakcie wieczornego towarzyskiego spotkania.

Oficjalna część zakończyła się wspólnym obiadem.

Marian Duchnowski

Fot. Alina Dauksza-Wiśniewska

XXIII Zjazd Absolwentów UMK „Jesienne Powroty 2017”

W dniach 9 i 10 września 2017 roku odbył się w Toruniu kolejny, XXIII Zjazd Stowarzyszenia Absolwentów UMK „Jesienne Powroty 2017”.

Uroczystości zjazdowe rozpoczęła msza św. w kościele akademickim przy Rynku Staromiejskim, potem uczestnicy złożyli tradycyjną wiązanek kwiatów pod pomnikiem Mikołaja Kopernika i udali się na Bielany, na miejsce obrad.

Pieśń „Gaudeamus igitur” zainaugurowała w auli UMK oficjalną część spotkania. W prezydium Zjazdu zasiedli: Teresa Ponikowska, przewodnicząca Zjazdu, dr Cecylia Iwaniszewska i dr Andrzej Chmarzyński, wiceprzewodniczący Stowarzyszenia, Izabela Walczyk, sekretarz SA UMK, dr Dorota Grabowska-Pieńkosz, skarbnik, prof. dr hab. Józef Szudy, Członek Honorowy SA UMK, prorektor prof. dr hab. Beata Przyborowska, przedstawiciel UMK oraz członkowie Rady Stowarzyszenia: dr Antoni Olszewski i Wanda Rusiecka, sekretarz Zjazdu.

Obrady otworzył dr Andrzej Chmarzyński, w zastępstwie niedysponowanego głosowo, lecz obecnego na sali, prezesa Stowarzyszenia Stanisława Krause. Na przewodniczącą pierwszej części Zjazdu, Andrzej Chmarzyński zaproponował Teresę Ponikowską, absolwentkę prawa, na wiceprzewodniczącą – profesora Józefa Szudego, a na sekretarza Zjazdu – Wandę Rusiecką, absolwentkę biologii, przewodniczącą Toruńskiego Klubu Stowarzyszenia.

Wśród zaproszonych gości byli: wicemarszałek województwa kujawsko-pomorskiego – Zbigniew Ostrowski, prezydent Miasta Torunia – Michał Zaleski, prorektor UMK – profesor Beata Przyborowska, dziekan Wydziału Nauk Ekonomicznych – prof. Jerzy Boehlke, prof. Józef Stawicki – dziekan Wydziału Nauk Ekonomicznych w poprzedniej kadencji, redaktor biuletynu „Absolwent” i „Głosu Uczelni” – dr Wojciech Streich.

Przybyli absolwenci z zagranicy, jak: biologka Irena Neiss, ekonomistka Anna Schulz i matematyk Janusz Barczewski, mieszkający w Niemczech, a także Gabriel Nestorow geograf ze Szwecji, Krzysztof Kutyla ekonomista z USA.

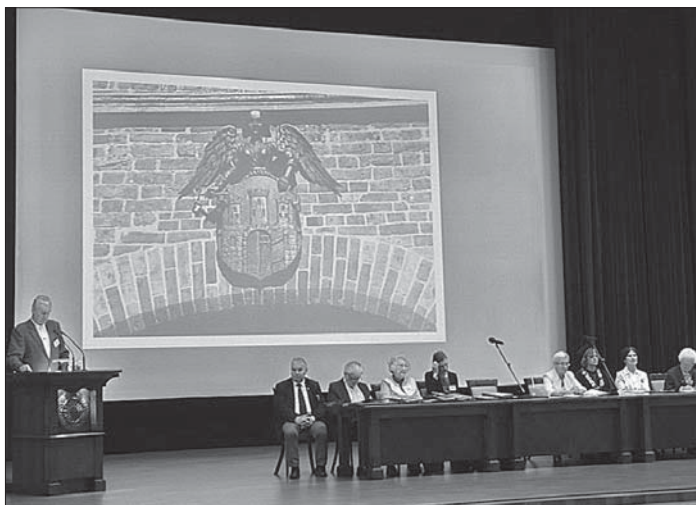
Szpecially serdecznie powitano 140 jubilatów, którzy ukończyli studia 50 lat temu na takich kierunkach jak: archeologia, biologia, chemia, filologia polska, fizyka, geografia, matematyka, prawo i kilku kierunków Wydziału Sztuk Pięknych. Należy zwrócić uwagę, że zdjęcia z oficjalnej części XXIII Zjazdu Absolwentów UMK „Jesienne Powroty 2017” nagrano na płyty CD, które wysłano wszystkim jubilatów.

Wśród listów, jakie nadeszły do Zjazdu, były: list od wojewody kujawsko-pomorskiego Mikołaja Bogdanowicza, list od prezydenta Miasta Inowrocławia Ryszarda Brejzy, list od dziekana Wydziału Nauk o Zdrowiu Collegium Medicum UMK prof. Kornelii Kędziory-Kornatowskiej.

Nazwiska dwudziestu członków Stowarzyszenia zmarłych w okresie między zjazdami odczytała wiceprzewodnicząca Cecylia Iwaniszewska, a zebrani uczcili ich pamięć minutą ciszy.

Porządek Zjazdu zaproponowany przez prowadzącego Zjazd Andrzeja Chmarzyńskiego został przyjęty przez zebranych w głosowaniu jawnym i był następujący:

- wystąpienie prorektor UMK, profesor Beaty Przyborowskiej,
- informacja o działalności SA UMK i kierunkach działania, proponowanych na następną kadencję,
- wystąpienia zaproszonych gości,
- krótki recital fortepianowy prof. Roberta Matusiaka,
- wykład okolicznościowy prof. Jerzego Boehlke pt. „Działania dyskrecyjne czy działania według reguł?”,
- nadanie godności członka honorowego Stowarzyszenia Absolwentów UMK Michałowi Zaleskiemu, Prezydentowi Miasta Torunia, absolwentowi UMK,

Fot. Alina Dauksza-Wiśniewska

- wręczenie listów gratulacyjnych z okazji 50-lecia ukończenia studiów na UMK,
- wystąpienia uczestników Zjazdu,
- zamknięcie pierwszej części zjazdu (po 5 minutach rozpoczęto część statutową).

Przewodniczącą drugiej części (statutowej) Walnego Zebrania Członków SA UMK została dr Dorota Grabowska-Pieńkosz, absolwentka pedagogiki.

Na Walnym Zebraniu Członków SA UMK wybrane zostały nowe władze Stowarzyszenia, które ukonstytuowały się na posiedzeniu Zarządu w dniu 28 września 2017 r. Skład Zarządu SA UMK na kadencję 2017–2021 jest następujący:

1. Stanisław Krause – prezes
2. Cecylia Iwaniszewska – wiceprezes
3. Wojciech Streich – wiceprezes
4. Bogdana Wilczyńska – wiceprezes
5. Izabela Walczyk – sekretarz
6. Alina Dauksza-Wiśniewska – z-ca sekretarza
7. Dorota Grabowska-Pieńkosz – skarbnik
8. Teresa Bronowska – członek
9. Andrzej Chmarzyński – członek
10. Bolesław Mirowski – członek

Skład Rady SA UMK na kadencję 2017–2021 jest następujący:

1. Irena Gęsicka – absolwentka chemii
2. Andrzej Kola – absolwent archeologii
3. Kazimierz Krupa – absolwent pedagogiki
4. Olga Narbutt – absolwentka biologii
5. Antoni Olszewski – absolwent geografii
6. Andrzej Przysalski – absolwent biologii
7. Janusz Cygański – absolwent historii, prezes Warmińsko-Mazurskiego Klubu SA UMK
8. Elżbieta Lewandowska – absolwentka Wydziału Sztuk Pięknych, prezes Pomorskiego Klubu SA UMK
9. Renata Lisiecka – absolwentka fizyki, prezes Warszawskiego Klubu SA UMK
10. Wanda Rusiecka – absolwentka biologii, prezes Toruńskiego Klubu SA UMK

Z ŻYCIA STOWARZYSZENIA

W skład Komisji Rewizyjnej weszli: Marian Duchnowski – przewodniczący, Iwona Murawska – sekretarz oraz Arleta Hrehorowicz, Adam Jakubowski i Jacek Szubiakowski jako członkowie Komisji.

W skład Sądu Koleżeńkiego weszli: Teresa Ponikowska – przewodnicząca, Elżbieta Wiśniewska – sekretarz oraz Jerzy Kokociński, Maria Kowalewska, Zdzisław Dołęga.

Izabela Walczyk

Laudacja

Michał Zaleski

Na wniosek Zarządu Stowarzyszenia Absolwentów UMK, Rada Stowarzyszenia nadała panu Michałowi Zaleskiemu 20 kwietnia 2017 roku godność Członka Honorowego Stowarzyszenia. Zgodnie ze statutem, honorowe członkostwo jest najwyższym wyróżnieniem nadawanym przez Stowarzyszenie.

Pan Michał Zaleski urodził się w roku 1952 w Kamieniu koło Jabłonowa Pomorskiego. Ukończył geografię w 1976 r. na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu, a także ukończył podyplomowe studia organizacji i kierowania na Uniwersytecie Warszawskim.

Przed objęciem funkcji Prezydenta Torunia był prezesem Młodzieżowej Spółdzielni Mieszkaniowej w Toruniu. W latach 1994–2002 był radnym miasta. W wyborach 2002 r. startował jako kandydat na Prezydenta Miasta Torunia i odtąd nieprzerwanie piastuje ten urząd. Czterokrotnie wygrał bezpośrednie wybory prezydenckie, w trzech pokonując konkurentów już w pierwszej turze. Jako prezydent Torunia współpracuje ze wszystkimi samorządowcami, niezależnie od ich poglądów politycznych. Ceni osoby z oddaniem pracujące dla dobra Torunia. Często podkreśla się, że atutami miasta pod rządami prezydenta Zaleskiego są rozwój gospodarki, inwestycje w infrastrukturę

Fot. Alina Dauksza-Wiśniewska

techniczną, wykorzystanie funduszy europejskich.

Niezależnie od znanych osiągnięć jako prezydenta miasta, Michał Zaleski dał się poznać jako aktywny członek Stowarzyszenia Absolwentów UMK. W lutym 1995 roku uczestniczył w pierwszym organizacyjnym spotkaniu Stowarzyszenia i wszedł w skład 22-osobowego Komitetu Założycielskiego, który podjął uchwałę o założeniu Stowarzyszenia. Przez cały okres

działalności Stowarzyszenia współdziałał z jego władzami, uczestniczył w corocznych Zjazdach Absolwentów „Jesienne Powroty”. W różnych formach wspierał organizację Zjazdów Absolwentów. W niezwykle skuteczny sposób przyczynił się do promocji idei Stowarzyszenia Absolwentów i samego Uniwersytetu. Jego publiczne wystąpienia na spotkaniach i zjazdach, organizowanych przez Stowarzyszenie, wskazują na ogromną satysfakcję bycia absolwentem tej właśnie Uczelni i członkiem Stowarzyszenia zrzeszającego jej absolwentów. Przed laty był organizatorem zjazdu geografów w czasie „Jesiennych Powrotów”. Wspierał inicjatywę organizowania konkursów na wspomnienia. W przygotowywanym na dzisiejszy Zjazd kolejnym tomie „Wspomnień” w słowie wstępnym napisał: „... każde słowo tej wzruszającej książki odczytuję z przejęciem, widząc sentyment, wdzięczność i szacunek okazywany przez absolwentów UMK swojej Uczelni i jej pracownikom. Sam należę do tego przyjaznego grona i z zaskoczeniem odbieram to, jak bardzo wspomnienia są mi bliskie”.

Niech te dobre słowa prezydenta Michała Zaleskiego na temat Uniwersytetu i Stowarzyszenia będą zachętą do dalszej owocnej działalności Stowarzyszenia Absolwentów UMK.

Cecylia Iwaniszewska

[Laudacja została wygłoszona 9 września 2017 r. przez dr Cecylię Iwaniszewską, podczas XXIII Zjazdu Absolwentów UMK „Jesienne Powroty 2017” – red.]

Apel do członków Stowarzyszenia Absolwentów UMK

Szanowne Koleżanki! Szanowni Kole-dzy!

Zwracamy się do wszystkich osób zalegających z opłacaniem składek z gorącym apelem o uregulowanie należności.

Pamiętajcie, że składki są podstawowym źródłem finansowania działalności statutowej Stowarzyszenia. Liczymy więc na pełne zrozumienie podejmowanych przez nas działań, mających za zadanie poprawę sytuacji finansowej naszego Stowarzyszenia, które ze swej strony czyni starania o pozyskanie także innych źródeł dochodów. Jak już wielokrotnie wspo-

minaliśmy (i będziemy przypominać) 23 czerwca 2009 r. uzyskaliśmy status organizacji pożytku publicznego, uprawnionej do otrzymywania 1% podatku (wpłaty za lata 2009–2016 już wpłynęły, a za 2017 spływają) – jednak w najbliższym okresie wydatki nadal pokrywać będziemy z przychodów pochodzących ze składek i pomocy udzielanej przez Uniwersytet.

Informujemy jednocześnie, że od 1 stycznia 2015 r. wysokość składek uległa zmianie (uchwała nr 20/08/2014 r. Zarządu Stowarzyszenia Absolwentów UMK z dnia 28 sierpnia 2014 r.) i wynosi minimum:

- 30 zł rocznie dla emerytów, rencistów, studentów (w tym doktorantów);
- 50 zł rocznie dla osób pracujących.

Przy okazji przypominamy, że zgodnie ze Statutem, na rzecz Stowarzyszenia Ab-

solwentów UMK można przekazywać także darowizny, spadki i zapisy.

Podajemy numer konta, na które należy dokonywać wpłat: przelewem bankowym, poprzez Internet, przekazem pocztowym lub bezpośrednio w Biurze Stowarzyszenia:

PKO BP II/O Toruń
06 1020 5011 0000 9602 0090 8301
Stowarzyszenie Absolwentów UMK
87-100 Toruń, ul. Gagarina 39
tel. 56-611-47-57
Nr KRS: 0000051002
e-mail: absolwent@umk.pl
www.umk.pl/absolwenci/sa

Biuro Stowarzyszenia
czynne od wtorku do czwartku
w godz. 10.15–14.15

Od września do września

Zjazdy absolwentów UMK

W dniach 9 i 10 września 2017 roku odbył się w Toruniu kolejny, XXIII Zjazd Stowarzyszenia Absolwentów UMK „Jesienne Powroty 2017”.

Uroczystości zjazdowe rozpoczęła msza św. w kościele akademickim przy Rynku Staromiejskim, potem uczestnicy złożyli tradycyjną wiązkę kwiatów pod pomnikiem Mikołaja Kopernika i udali się na miejsce obrad.

Obrady otworzył wiceprezes SA UMK, dr Andrzej Chmarzyński. Na przewodniczącą pierwszej części Zjazdu Andrzej Chmarzyński zaproponował Teresę Ponikowską, absolwentkę prawa, na wiceprzewodniczącą – profesora Józefa Szudego, a na sekretarza Zjazdu – Wandę Rusiecką, absolwentkę biologii, przewodniczącą Toruńskiego Klubu Stowarzyszenia.

Wśród zaproszonych gości byli: wicemarszałek województwa kujawsko-pomorskiego – Zbigniew Ostrowski, prezydent Miasta Torunia – Michał Zaleski, prorektor UMK – profesor Beata Przyborowska, dziekan Wydziału Nauk Ekonomicznych – prof. Jerzy Boehlke, prof. Józef Stawicki – dziekan Wydziału Nauk Ekonomicznych w poprzedniej kadencji, redaktor biuletynu „Absolwent” i pisma UMK „Głos Uczelni” – dr Wojciech Streich.

Szczególnie serdecznie powitano jubilatów, którzy ukończyli studia 50 lat temu na takich kierunkach jak: archeologia, biologia, chemia, filologia polska, fizyka, geografia, matematyka, prawo i kilku kierunków Wydziału Sztuk Pięknych.

50 lat po dyplomie – fizycy

Fot. Alina Dauksza-Wiśniewska

Przewodniczącą drugiej części (statutowej) Walnego Zebrania Członków SA UMK została dr Dorota Grabowska-Pieńkosz, absolwentka pedagogiki.

Na Walnym Zebraniu Członków SA UMK wybrane zostały nowe władze Stowarzyszenia, które ukonstytuowały się na posiedzeniu Zarządu w dniu 28 września 2017 r. (więcej na str. 19).

15 czerwca 2018 roku z okazji jubileuszu 50-lecia powstania kierunku ekonomia na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika, władze Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania oraz Stowarzyszenie Absolwentów UMK zorganizowały Zjazd Absolwentów Ekonomii naszej Uczelni. Spotkanie było okazją do odnowienia dawnych znajomości i przyjaźni, wspomnienia i podzielenia się doświadczeniami, jakie zdobyli absolwenci toruńskiej ekonomii po opuszczeniu murów UMK. Było również okazją do spotkania

się z kadrą nauczycielską, zwiedzania macierzystej jednostki i całego Uniwersytetu, a także Torunia (więcej na str. 18).

Działalność władz Stowarzyszenia

W roku 2017 odbyło się 10 posiedzeń Zarządu. Na wszystkie posiedzenia zapraszani byli członkowie Komisji Rewizyjnej i Rady. Tematyka posiedzeń Zarządu dotyczyła głównie:

- przyjęcia sprawozdania za rok 2016,
- przyjęcia planu pracy na rok 2017,
- przygotowania i przeprowadzenia XXIII Zjazdu Absolwentów „Jesienne Powroty 2017”,
- przygotowanie i przeprowadzenie Zjazdu Absolwentów Ekonomii z okazji 50-lecia powstania kierunku ekonomia na UMK,
- przygotowania do XXIV Zjazdu Absolwentów „Jesienne Powroty 2018”,
- nadania godności członka honorowego SA UMK,
- przygotowania i wydania 22. numeru biuletynu „Absolwent”,
- sprawy funkcjonowania Biura Stowarzyszenia, w tym najmu lokalu i wynagrodzenia pracownika,
- spraw członkowskich,
- działalności terenowych Klubów Stowarzyszenia.

12 stycznia 2018 r. odbyło się uroczyste posiedzenie Zarządu, z udziałem Komisji Rewizyjnej i Rady Stowarzyszenia oraz zaproszonych gości

Sprawy członkowskie

31 grudnia 2016 roku liczba członków SA UMK wynosiła 1013, w tym: 80 osób w Warszawskim Klubie Stowarzyszenia, 95 – w Pomorskim Klubie Stowarzyszenia w Gdańsku, 73 – w Warmińsko-Mazurskim Klubie Stowarzyszenia.

W roku 2017 do Stowarzyszenia przyjęto 7 nowych członków; skreślono z rejestru członków 43 osoby; przyczynami były m.in. śmierć członka, zaległości w opłacaniu składek lub rezygnacja z członkostwa.

Na koniec 2017 roku liczba członków Stowarzyszenia wynosiła 977 osób. Prowadzona była stała aktualizacja adresów członków Stowarzyszenia i rozbudowywanie bazy absolwentów UMK.

We wrześniu i październiku 2017 roku wysyłane były zawiadomienia o stanie zaległości w opłacaniu składek. Podjęte działania pozwoliły na znaczne zmniejszenie ogólnego stanu zaległości, co należy uznać za ważny element dyscypliny organizacyjnej.

Współpraca z UMK

Utrzymujemy ścisłą współpracę z Uniwersytetem Mikołaja Kopernika. Przedstawiciele Zarządu Stowarzyszenia wzięli udział w inauguracji roku akademickiego, Święcie Uczelni 19 lutego oraz w obchodach i imprezach, towarzyszących jubileuszowi 70-lecia Uczelni.

Wydarzenia 2017–2018

Wydawnictwa

Dzięki wsparciu naszej Uczelni, we wrześniu 2017 r. wydany został kolejny, już 22 numer „Absolwenta”. Tak jak w poprzednich wydaniach, zamieściliśmy w nim wiadomości z życia Stowarzyszenia, bieżące wiadomości z UMK i ciekawe artykuły, które mogą zainteresować członków i sympatyków Stowarzyszenia.

Nagrano na płyty CD zdjęcia z oficjalnej części XXIII Zjazdu Absolwentów UMK „Jesienne Powroty 2017”, które wysłano

Z ŻYCIA STOWARZYSZENIA

wszystkim jubilatam. Autorem zdjęć była kol. Alina Dauksza-Wiśniewska, a nagrania wykonali: kol. Andrzej Przystalski i kol. Izabela Walczyk.

Współpraca z innymi Stowarzyszeniami

Kontynuujemy współpracę z Polskim Towarzystwem Zoologicznym (Oddział w Toruniu), Polskim Towarzystwem Geograficznym (Oddział w Toruniu), Towarzystwem Miłośników Torunia – Kołem Towarzystwa Miłośników Torunia na Podgórzu.

Toruńskie fora organizacji pozarządowych

25 października 2017 r. kol. Izabela Walczyk i kol. Wojciech Streich uczestniczyli w XIV Forum Organizacji Pozarządowych, które odbyło się w Dworze Artusa w Toruniu.

2 lipca 2018 r. w Międzynarodowym Centrum Spotkań Młodzieży w Toruniu odbyło się spotkanie dwóch sektorów: samorządowego i pozarządowego pod hasłem „Wspólnie o programie współpracy gminy miasta Toruń z organizacjami pozarządowymi w 2019 roku”. Tym razem Stowarzyszenie reprezentowały kol. Dorota Grabowska-Pieńkosz i kol. Olga Narbutt.

Stowarzyszenie w Internecie

Na stronach internetowych Stowarzyszenia Absolwentów naszej Uczelni: umk.pl/absolwenci/sa oraz facebook.com/stowarzyszenieabsolwentowumk, zamieszczamy bieżące komunikaty, informacje o zjazdach, spotkaniach absolwentów UMK poza Toruniem, regulaminy konkursów itp. Częściowo poprawiony został graficzny wygląd naszej strony (do wiosny 2019 r. zamierzamy przebudować ją całkowicie).

Toruński Klub Stowarzyszenia Absolwentów UMK

„Akcja Znicz – ocalmy ich od zapomnienia”

Kolejna edycja Akcji, której celem jest uporządkowanie zapomnianych grobów, zapoznanie się z aktualnym stanem cmentarza oraz symboliczne zapalenie zniczy ku pamięci zmarłych pracowników uniwersytetu, odbyła się 24 października 2017 r. na cmentarzu przy ul. K. I. Gałczyńskiego. Wzięli w niej udział członkowie i sympatycy SA UMK, przewodnikami byli ponownie kol. Andrzej Przystalski i kol. Izabela Walczyk, a obszerną dokumentację fotograficzną sporządziła kol. Alina Dauksza-Wiśniewska.

Porządkowanie zapomnianych grobów Fot. Alina Dauksza-Wiśniewska

Udział Członków Koła w pracach organizacyjnych biura Stowarzyszenia w Toruniu

Członkowie Klubu, w miarę swoich możliwości, pomagali w ciągu całego roku w pracach biurowych i organizacyjnych

związanych z XXIV Zjazdem „Jesienne Powroty”, Zjazdem Absolwentów Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania z okazji Jubileuszu 50-lecia powstania kierunku ekonomia na UMK oraz pozostałą działalnością sekretariatu Stowarzyszenia. Szczególnym zaangażowaniem wykazała się kol. Cecylia Iwaniszewska oraz kol. Bogdana Wilczyńska i kol. Andrzej Przystalski. Dziękujemy!

Współpraca z Gimnazjum i Liceum Akademickim UMK

Rozpoczęliśmy współpracę z Gimnazjum i Liceum Akademickim UMK. 30 stycznia 2018 r. delegacja Zarządu SA UMK w składzie: Izabela Walczyk, Cecylia Iwaniszewska, Bogdana Wilczyńska udała się do Zespołu Szkół UMK Gimnazjum i Liceum Akademickiego przy ul. Szosa Chełmińska 83 w Toruniu. Rozmawialiśmy z dyrektorem GiLA Arkadiuszem Stańczykiem i pedagogiem szkolnym panią Hanną Kiedewicz-Nappi. Szkoła jest bardzo otwarta i chętna do współpracy ze Stowarzyszeniem Absolwentów UMK. Uzgodniono formy współpracy.

7 marca 2018 r. w Auli Gimnazjum odbyła się prelekcja dr. Czesława Niteckiego pt. „Osobliwości przyrodnicze Wyżyny Kolorado”. Izabela Walczyk w imieniu Zarządu SA UMK przekazała bibliotece szkoły cztery kolejne „Wspomnienia Absolwentów” i biuletyny „Absolwent”.

Prelekcja dr. Czesława Niteckiego pt. „Osobliwości przyrodnicze Wyżyny Kolorado” Fot. Wanda Rusiecka

„Osobliwości przyrodnicze Wyżyny Kolorado” były już szóstą prelekcją wygłoszoną w Toruniu dla Toruńskiego Klubu SA UMK przez dr. Niteckiego z jego podróży po Ameryce. Niestety, kolejnej prelekcji już nie wysłuchamy i nie zobaczymy pięknych zdjęć z podróży po Ameryce – 2 czerwca 2018 r. otrzymaliśmy smutną wiadomość o nagłej śmierci dr. Czesława Niteckiego (!).

8 czerwca 2018 przedstawiciele Klubu pojechali do Chodcza, koło Włocławka, na uroczystości pogrzebowe naszego Kolegi (więcej na str. 14).

Warszawski Klub Stowarzyszenia Absolwentów UMK

W sobotę 9 grudnia 2017 roku o godzinie 12:00 dzięki życzliwości naszej Koleżanki artystki malarki Henryki (Uty) Gnatowskiej, odbyło się w jej galerii Na Targówku (Zacisze) coroczne świąteczno-noworoczne spotkanie, podczas którego dokonano wyboru nowego Zarządu Klubu na kadencję 2017–2021. W skład Zarządu weszli: Renata Lisiecka jako przewodnicząca oraz Boleśław Jan Lisiecki i Anna Łukasz-Bieńkowska – członkowie Zarządu.

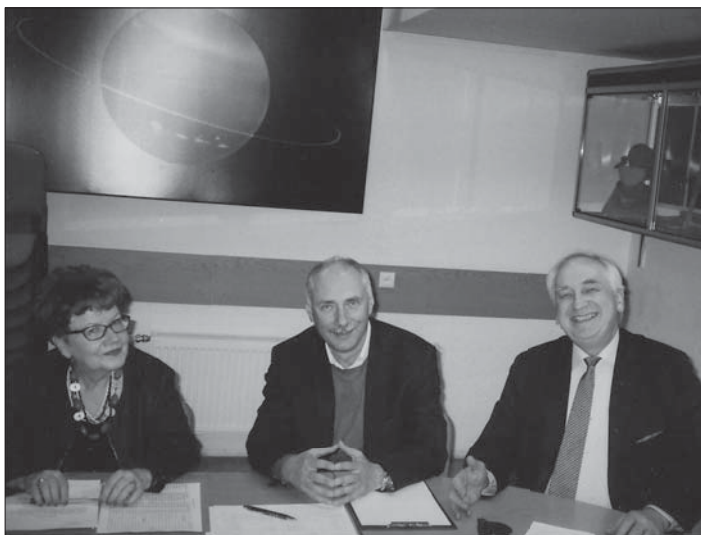
Warmińsko-Mazurski Klub Stowarzyszenia Absolwentów UMK

7 grudnia 2017 r. w siedzibie Olsztyńskiego Planetarium odbyło się otwarte zebranie Klubu. Gospodarzem spotkania był Jacek Szubiakowski. Sprawozdanie z działalności Klubu za lata 2013–2017 złożył prezes Klubu Janusz Cygański.

Relację z Walnego Zebrania SA UMK (9 IX 2017 r.) oraz posiedzenia Zarządu i Rady Stowarzyszenia (29 X 2017 r.) złożyła sekretarz Izabela Walczyk. Przedstawiła skład Zarządu Głównego, Komisji Rewizyjnej, Sądu Koleżeńskiego i Rady Stowarzyszenia.

Z Warmińsko-Mazurskiego Klubu Stowarzyszenia do nowych władz weszli:

Teresa Bronowska – do Zarządu Głównego,
Jacek Szubiakowski – do Komisji Rewizyjnej,
Janusz Cygański – do Rady Stowarzyszenia.

Na zdjęciu od lewej: Teresa Bronowska, Jacek Szubiakowski, Janusz Cygański
Fot. Bogdan Rost

Sekretarz poinformowała również obecnych, iż plan czwartego konkursu ogłoszonego w 2014 r. przez SA UMK na wspomnienia Absolwentów UMK został opublikowany przez Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, pod redakcją Izabeli Walczyk i Wojciecha Streicha („Uniwersytet Mikołaja Kopernika. Wspomnienia Absolwentów”, Toruń, 2017). W tomie tym zamieszczono wspomnienia m.in. pani Zofii Królickiej-Różańskiej z Olsztyna, absolwentki biologii z 1958 r., członkini Klubu. Na jej ręce sekretarz naszego Stowarzyszenia przekazała kilkanaście kserokopii wspomnień autorki, zamieszczonych w ww. publikacji. Pani Zofia Królicka-Różańska, dziękując za ten gest, przekazała część kserokopii członkom Klubu, uczestniczącym w zebraniu.

Pani Izabela Walczyk poinformowała ponadto, że jest w posiadaniu unikalnej publikacji doktorskiej prof. Janiny Wengris „Badania nad rozmieszczeniem mrowisk w zależności od warunków ekologicznych”, wydanych w Toruniu w 1948 roku w cyklu „Studia Societatis Scientiarum Torunensis”, Toruń – Polonia; publikację tę postanowiła podarować Izbie Pamięci poświęconej prof. Janinie Wengris przy Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie. Kol. Zofia Królicka-Różańska zaoferowała swoją pomoc w sfinalizowaniu tej darowizny. W tej sytuacji padła propozycja zorganizowania spotkania Klubu w UWM i nawiązanie kontaktów ze Stowarzyszeniem Absolwentów Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego.

W dalszej części spotkania dokonano wyboru Zarządu Klubu na kolejną kadencję, tj. lata 2017–2021. W skład Zarządu Klubu

weszli: Janusz Cygański jako przewodniczący oraz Teresa Bronowska, Jacek Szubiakowski i Krystyna Zielińska-Zofka jako członkowie Zarządu.

Po części oficjalnej odbyła się specjalna prezentacja dla członków Klubu (premiera w dniu 5 grudnia 2017) nowego programu, powstałego w ramach Stypendium Kulturalnego Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, pt. „Co się stało z kalendarzem”.

24 maja 2018 r. w sali Rady Wydziału, w gmachu Wydziału Biologii i Biotechnologii UWM w Olsztynie, odbyło się kolejne spotkanie klubowe. Spotkanie prowadził Prezes Klubu Janusz Cygański. W spotkaniu uczestniczyli zaproszeni: prof. dr hab. Andrzej Faruga, prezes Stowarzyszenia Absolwentów Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie oraz Izabela Walczyk, sekretarz Zarządu Głównego Stowarzyszenia.

Spotkanie poświęcone było postaci profesor Janiny Wengris (1907–1978), zasłużonej dla nauki polskiej, współorganizatorce Wyższej Szkoły Rolniczej w Olsztynie, kierownikowi Katedry Zoologii WSR (ART), wychowawczyni wielu pokoleń studentów (więcej na str. 25).

W Muzeum Zoologicznym im. prof. dr J. Wengris

Fot. Krystyna Zielińska-Zofka

Zadania publiczne

W grudniu 2017 roku Stowarzyszenie zgłosiło do Urzędu Miasta w Toruniu dwie oferty realizacji zadania publicznego:

- „Senior na rynku usług prawnych i finansowych – możliwości i zagrożenia”. Termin realizacji zadania 3.04.2018 do 31.07.2018 r.
- „Poznaj komputerowy świat! Zajęcia informatyczne dla seniorów”. Termin realizacji 3.09.2018 do 14.12.2018 r.

Zrealizowane zostało zadanie publiczne „Senior na rynku usług prawnych i finansowych”. Jego celem było przekazanie seniorom wiedzy z zakresu bezpiecznych zachowań na rynku usług prawnych i finansowych. Zaprezentowano zagadnienia dotyczące prawa spadkowego, bankowego oraz normy regulujące rynek nieruchomości, ubezpieczeń, a także sprzedaży i działania marketingowe, które wpływają na postawę seniorów jako konsumentów.

Z ŻYCIA STOWARZYSZENIA

Zadanie publiczne „Poznaj komputerowy świat! Zajęcia informatyczne dla seniorów” zrealizowane zostanie w podanym terminie i będzie miało na celu edukację osób w wieku 65+ z zakresu kompetencji informatycznych, niezbędnych do funkcjonowania we współczesnym świecie. Kształtowana będzie umiejętność obsługi komputera i korzystania z zasobów Internetu, przedstawione zostaną usługi internetowe oraz sposoby komunikowania się na odległość. Nabyte umiejętności pozwolą zrozumieć osobom w wieku 65+ szybki rozwój technologiczny, a także wynikające z tego możliwości, jak również wskazanie niebezpieczeństw związanych z wykorzystywaniem Internetu.

Zaprosili nas

Prof. Mirosława Rochecka – kustosz Galerii FORUM Wydziału Sztuk Pięknych, ul. Sienkiewicza 30/32 w Toruniu zaprosiła członków Stowarzyszenia na wszystkie wernisaże wystaw tej Galerii.

28 maja 2018 r. Sekcja Historii Wychowania SKNP oraz Toruńskie Koło Towarzystwa Historii Edukacji na Wydziale Nauk Pedagogicznych UMK zaprosiło na spotkanie z wyjątkową osobą – Panią Marią Kowalewską ps. „Myszka”, sanitariuszką Powstania Warszawskiego, absolwentką biologii, członkinią SA UMK. Rozmowę prowadziła dr Dorota Grabowska-Pieńkosz – opiekun Koła, skarbnik SA UMK (więcej na str. 25).

5 lipca 2018 r. Towarzystwo Miłośników Torunia, Wojewódzka Biblioteka Publiczna Książnica Kopernikańska, Parafia Ewangelicko-Augsburska w Toruniu i parafia pod wezwaniem Najświętszej Marii Panny zaprosili nas na spotkanie dla uczczenia 450. rocznicy urodzin protestanckiej królowej szwedzkiej Anny Wazówny, mieszkającej w Brodnicy i Golubiu Dobrzyniu, pochowanej w kościele NMP w Toruniu. Biografię królowej oraz bardzo szczegółowy opis odremontowanego pomnika nagrobka przedstawiła w interesującym wykładzie dr Alicja Saar-Kozłowska – historyk sztuki, muzeolog, od 1983 wykładowca na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Zakładzie Muzealnictwa Instytutu Zabytkoznawstwa i Konserwatorstwa na Wydziale Sztuk Pięknych, członek Stowarzyszenia Historyków Sztuki oraz Międzynarodowego Centrum Zarządzania Informacją. W roku 1996, za całokształt badań nad rodziną Wazów w Polsce i Szwecji, została uhonorowana przez Jego Wysokość Króla Szwecji Karola XVI Gustawa Medalem Gwiazdy Polarnej.

„Złote Astrolabium” dla prof. Janusza Małka

Fot. Alina Dauksza-Wiśniewska

Na tym samym spotkaniu odbyła się miła uroczystość – Członek Honorowy Stowarzyszenia Absolwentów UMK **prof. dr hab. Janusz Małka** otrzymał „Złote Astrolabium” – medal przyznany po raz 34. przez Towarzystwo Miłośników Torunia osobom szczególnie zasłużonym dla naszego miasta. Laureat jest historykiem, zajmował się m.in. stosunkami religijnymi na terenie dawnej Ziemi Chełmińskiej i Prus.

XXIV Zjazd Stowarzyszenia Absolwentów UMK

Od marca 2018 roku trwają przygotowania do XXIV Zjazdu „Jesienne Powroty 2018”, spodziewamy się około 300 uczestników – absolwentów z różnych kierunków, w tym około 100 jubilatów z okazji 50-lecia uzyskania dyplomu magisterskiego na UMK. Liczną grupą jubilatów będą ekonomiści, prawnicy i chemicy; zapowiedzieli również swój udział absolwenci filologii polskiej.

Izabela Walczyk, Wojciech Streich

Spotkanie noworoczne SA UMK, Toruń 11.01.2018 r.

Fot. Alina Dauksza-Wiśniewska

Laudacja

Maria Kowalewska

Dnia 23 maja 2018 r. Rada Stowarzyszenia Absolwentów UMK na wniosek Zarządu uchwaliła nadanie pani Marii Kowalewskiej godność Członka Honorowego Stowarzyszenia.

Maria Kowalewska z domu Biedermann urodziła się w Nakle nad Notecią dnia 12 sierpnia 1927 r. Przed II wojną światową rodzina mieszkała w Gdyni, gdzie ojciec prowadził gabinet stomatologiczny. W czasie okupacji mieszkali w Warszawie, ojciec zginął w Oświęcimiu. Maria została zaprzysiężona w 1943 r. jako żołnierz Narodowych Sił Zbrojnych; przyjęła pseudonim „Mysza”, przeszła przeszkolenie pielęgniarskie. W czasie Powstania Warszawskiego w 1944 r. była sanitariuszką.

Po wojnie osierocona rodzina wróciła do Gdyni. Maria zdała maturę w 1946 r. w Gimnazjum Humanistycznym. W latach 1946–1951 studiowała biologię na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu. Pracę magisterską wykonała pod kierunkiem prof. Janiny Hurynowicz, która zaangażowała ją jako asystentkę do Zakładu Neurofizjologii UMK, gdzie pracował już lekarz – neurolog dr Zygmunt Kowalewski. Maria i Zygmunt pobrali się w 1951 roku; ich syn Witold jest dziś neurochirurgiem, ordynatorem w szpitalu.

Dr Kowalewski został wkrótce powołany do służby wojskowej, 6 lat pracował w Wyższej Szkole Oficerskiej Wojsk Rakietowych i Artyleryjskich w Toruniu, oraz w Szpitalu Wojskowym w Toruniu, potem

kierował Przychodnią Ogólną przy ul. Uniwersyteckiej. Zmarł w 2011 r.

Maria Kowalewska postanowiła również przejść do pracy w służbie zdrowia. Po ukończeniu kursów specjalistycznych z bakteriologii i mykologii lekarskiej od 1956 r. pracowała w Wojewódzkiej Przychodni Skórno-Wenerologicznej, kierowała Laboratorium Mykologicznym do emerytury w 1997 r. Jej zasługi dla toruńskiego leczenia zostały docenione, w 1987 r. otrzymała medal „Zasłużony dla miasta Torunia”.

Maria Kowalewska jest członkiem Stowarzyszenia Absolwentów UMK od 22 lat. W 1996 r. została wybrana do Rady Stowarzyszenia, ponownie weszła do Rady w 2006 r. W roku 2014 była członkiem Sądu Koleżeńskiego, w latach 2014–2017 była członkiem Zarządu, a od wyborów w 2017 r. jest ponownie członkiem Sądu Koleżeńskiego. Jest niesłychanie obowiązkowa, bardzo koleżeńska, chętnie spiesząca z pomocą.

Od paru lat Maria Kowalewska bywa zapraszana na kolejne obchody rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego, gdyż okazało się, że jest w Toruniu jedyną żyjącą uczestniczką walk w Powstaniu. Stała się teraz bardzo zapracowaną osobą, bo ciągle uczestniczy w spotkaniach z młodzieżą szkolną, spotkaniach w wojsku; została obdarzona godnością Matki Chrzestnej Sztandaru Służby Kontrwywiadu Wojskowego w Warszawie, co wiąże się z częstymi wyjazdami do stolicy. Jest członkiem Świa-

Fot. Alina Dauksza-Wiśniewska

towego Związku Żołnierzy Armii Krajowej. Swoje wspomnienia wojenne zawarła w wydawnictwie zbiorowym w 2015 r.

Na zakończenie – akcent osobisty. W czasie swoich studiów Maria Biedermann uczęszczała na wykłady z matematyki prof. Wilhelminy Iwanowskiej. Ten rok był bardzo liczny, podzielony na kilka grup. Maria odrabiała ćwiczenia w grupie kolegi Mieczysława Frąckowiaka, późniejszego fizyka, dopiero pod koniec II semestru trafiła do mojej grupy. Ćwiczenia zaliczyła, egzamin pomyślnie zdała. A później przez trzydzieści lat mieszkaliśmy w sąsiadujących kamienicach przy spokojnej ulicy Bydgoskiego Przedmieścia.

Cecylia Iwaniszewska

[Laudacja została wygłoszona 8 września 2018 r. przez dr Cecylię Iwaniszewską, podczas XXIV Zjazdu Absolwentów UMK „Jesienne Powroty 2018” – red.]

Spotkanie Warmińsko-Mazurskiego Klubu SA UMK w Olsztynie

24 maja 2018 roku w sali Rady Wydziału, w gmachu Wydziału Biologii i Biotechnologii Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, odbyło się kolejne spotkanie klubowe. Prowadził je prezes Klubu Janusz Cygański. Zaproszenie przyjęli prof. dr hab. Andrzej Faruga – prezes Stowarzyszenia Absolwentów Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, a także sekretarz Zarządu Głównego naszego Stowarzyszenia – Izabela Walczyk.

Spotkanie poświęcone było profesor Janinie Wengris (1907–1978), osobie zasłużonej dla nauki polskiej, współorganizatorce Wyższej Szkoły Rolniczej w Olsztynie, kierownikowi Katedry Zoologii WSR (ART), wychowawczyni wielu pokoleń studentów.

Jej sylwetkę i dorobek przedstawiła w pięknej prezentacji pani profesor Alicja

Boroń – kierownik Katedry Zoologii UW-M. Sekretarz Zarządu Głównego naszego Stowarzyszenia, Izabela Walczyk, przekazała na ręce prof. Alicji Boroń unikalny egzemplarz pracy doktorskiej Janiny Wengris, wydanej w 1948 roku w Toruniu. Janina Wengris doktoryzowała się bowiem na UMK w Toruniu, by następnie związać swoje losy naukowe z Olsztynem.

Profesor Andrzej Faruga, uczeń prof. Janiny Wengris, oraz prof. Zofia Różańska podzielili się wspomnieniami z osobistych kontaktów z panią Profesor. Podkreślali jej wielkie zaangażowanie w pracę ze studentami, wielką kulturę i serce.

Prezes Janusz Cygański i sekretarz Izabela Walczyk przedstawili następnie działalność i osiągnięcia naszego Stowarzyszenia i Warmińsko-Mazurskiego Klubu, by

przybliżyć tę działalność Stowarzyszeniu Absolwentów UW-M. Prof. A. Faruga przedstawił z kolei założenia i działalność Stowarzyszenia Absolwentów UW-M w Olsztynie. Uzgodniono, że oba nasze Stowarzyszenia nawiążą bliższą współpracę, także w zakresie lokalnych przedsięwzięć w Olsztynie.

W dalszej części spotkania prof. Alicja Boroń oprowadziła licznie zgromadzonych klubowiczów po Muzeum Zoologicznym im. prof. dr J. Wengris, udzielając obszernych informacji i wyjaśnień o prezentowanych eksponatach.

Szczególne podziękowania przekazano prof. dr hab. Tadeuszowi Kamińskiemu, dziekanowi Wydziału Biologii i Biotechnologii UW-M, za pomoc w organizacji naszego spotkania.

Teresa B. Bronowska

Listy gratulacyjne z okazji 50-lecia uzyskania dyplomu magisterskiego UMK przyznane w roku 2017

Archeologia

Krystyna Maria Chilman-Bieńkowska
Wiesława Matuszewska-Kola

Biologia

Mirosława Bórzyńska-Białostocka
Alicja Francois-Krassowska
Michał Komoszyński

Chemia

Irena Białobłocka
Lechosław Boliński
Aleksandra Czajkowska-Morawska
Barbara Jercha-Czarnecka
Anna Czerniak
Edward Cześniak
Wojciech Czerwiński
Barbara Deptuła-Polak
Iwona Grosty-Lerke
Stanisław Hernacki
Jan Jabłoński
Danuta Jakubicz-Żabińska
Danuta Kądziołka-Jabłońska
Jolanta Kin
Zdzisław Klim
Jadwiga Maria Konecka-Pieścik
Alicja Kuśmierowska
Anna Maciałowicz
Mirosław Męcik
Iwona Mazurowska-Kłosowska
Stefan Nielek
Hanna Pasierowska-Stepiczew
Kazimierz Pieścik
Elżbieta Sieńkowska-Piwońska
Renata Sowińska-Kłodzińska
Jolanta Szostek
Anna Szubiakowska-Jung
Jerzy Ślot
Halina Trześniewska-Jastrzemska
Marek Wiśniewski
Krystyna Zaborowska-Wasilewska
Cecylia Zdrojewska-Frąckiewicz

Filologia polska

Elżbieta Dąbrowska-Popkiewicz
Bożena Korzeniowska-Szudy
Jadwiga Krajewska-Gosieniecka
Zygmunt Krukowski
Urszula Nowak-Orcholska
Ewa Paszkowska-Bachorska
Ewa Zgliszczyńska-Głowik

Fizyka

Waldemar Cywiński
Halina Dawidziak-Wawak
Jolanta Froehlich
Jan Gembal
Bernard Goc
Danuta Hernacka
Wanda Hodyńska
Teresa Iwanicka

Ryszard Iwanicki
Adam Jakubowski
Jerzy Kokociński
Teresa Kołacz-Walicka-Makowska
Tomasz Kujawa
Mikołaj Kuźmich
Ryszard Kwiatkowski
Stanisław Kwiatkowski
Tadeusz Leszczyński
Renata Lisiecka
Henryk Manikowski
Franciszek Mańkiewicz
Waldemar Modrzyński
Stefan Poliszko
Marian Politowski
Józefina Pyłka-Turło
Jan Rawa
Bernard Jan Suski
Ryszard Zieliński

Geografia

Marianna Butkowska-Olech
Lech Kowalski
Wiesława Mójta-Wiśniewska
Joanna Olech
Renata Maria Stalmirska-Bednarek
Krystyna Stoltman-Łońska
Zofia Wilary-Domżańska
Hanna Maria Wiśniewska-Adamowska
Stefan Zariczny

Historia

Janusz Biranowski
Ryszard Cybulski
Wiesław Długokęcki
Sławomir Gronkowski
Paweł Kozerski

Roman Marchwiński
Elżbieta Mrozowska-Gniadzik
Wanda Pekrul-Mechowska
Magdalena Roman
Jadwiga Rupińska-Wojciechowska
Czesława Suchożerbska-Drwięga
Zygmunt Szultka
Bogdan Ścisiek
Włodzimierz Tyburski
Andrzej Wasielewski
Anna Zdunek Jabłońska
Jacek Ziemiński

Matematyka

Franciszek Bielawski
Barbara Anna Budzińska-Doroś
Urszula Dokurno
Walentyna Fiszer-Dolińska
Barbara Jurewicz
Wanda Pekrul-Mechowska
Krystyna Piotrowska
Józef Rakałowicz
Elżbieta Sklinsmont
Wacław Sklinsmont
Alicja Szwarc-Melnicka
Bolesław Mirowski

Prawo

Zdzisław Adamowski

Wydział Sztuk Pięknych

Helena Hryszko
Wojciech Krysztoforski
Izabela Malczewska
Barbara Pelc-Łyżka
Lucyna Skarżyńska-Stalończyk

50 lat po dyplomie – archeolodzy (Toruń, 9.09.2017 r.)

Fot. Alina Dauksza-Wiśniewska

Minęło dwanaście miesięcy

9 września 2017

Absolwenci podczas spotkania „Jesienne Powroty” w Auli UMK

24 października 2017

Członkowie SA UMK porządkowali groby nauczycieli akademickich w ramach akcji „Ocalmy ich od zapomnienia”

7 grudnia 2017

W Olsztynie odbyło się spotkanie poświęcone postaci profesor Janiny Wengris (1907 - 1978)

9 grudnia 2017

Spotkanie wigilijne absolwentów Warszawskiego Klubu SA

11 stycznia 2018

Tradycyjne spotkanie noworoczne absolwentów z Zarząd SA

7 marca 2018

W ramach działalności Tor. Klubu SA UMK i PTZool. dr Czesław Nitecki wygłosił prelekcję „Osobliwości przyrodnicze Wyżyny Kolorado”

19 maja 2018

Szkolenie prowadzone w ramach projektu pt. „Senior na rynku usług prawnych i finansowych – możliwości i zagrożenia”, realizowanego przez SA

25 maja 2018

Podczas Dnia Wydziału NoZi w Galerii Sławnych Absolwentów odsłonięto portret Szczepana Buraka Dyrektora Wydz. Środ. i Zieleni Urzędu Miasta Torunia

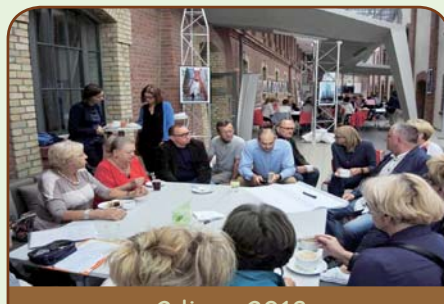
28 maja 2018

Maria Kowalewska ps. „Myszka” wspomniała udział w Powstaniu Warszawskim na spotkaniu ze studentami WNP UMK

15 czerwca 2018

Grupa pierwszych absolwentów studiów ekonomicznych podczas uroczystości obchodów jubileuszu 50-lecia Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

2 lipca 2018

Członkowie Zarządu SA na spotkaniu konsultacyjnym Programu współpracy Gminy Miasta Toruń z organizacjami porządkowymi w 2019 r.

5 lipca 2018

Członek Honorowy SA UMK – prof. dr hab. Janusz Małek otrzymał „Złote Astrolabium”, wyróżnienie honorowe Towarzystwa Miłośników Torunia

„Jesienne Powroty 2017”

